

РІК LXIX, Ч. 7-8 ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ – 2012 – JULY-AUGUST № 7-8, VOL. LXIX

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

РІК LXIX ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ Ч. 7-8Україномовний редактор – **Лідія Слиж**Англomовний редактор – **Олеся Валло**

Редакційна колеґія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова СУА**Оленка Шкробут, Вірляна Ткач,****Святослава Ґой-Стром**

ISSN 0740-0225

**UKRAINIAN NATIONAL
WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.**

A Non-profit Organization

“OUR LIFE”

Published since 1944

VOL. LXIX JULY-AUGUST № 7-8Ukrainian-language editor – **Lidia Slysh**English-language editor – **Olesia Wallo**

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA President**Olenka Shkrobut, Virlana Tkacz,****Sviatoslava Goy-Strom**

“НАШЕ ЖИТТЯ” ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ (ОКРІМ СЕРПНЯ)

“OUR LIFE” IS PUBLISHED MONTHLY (EXCEPT AUGUST)

ЗМІСТ – CONTENTS

Лідія Слиж. 21-ша річниця незалежності України	1
Маріянна Заяць. Ділимося вістками та думками	2
Welcome New Members	3
Пожертви на Тривалий фонд СУА жіночих/ґендерних студій.....	3
Нові книжки. Марта Тарнавська. <i>Автобіоґрафія, 1930-2010</i>	4
Надія Левицька. Художня вишивка Ольги Писарук	5
Ліда Слиж. Мілена Рудницька (До 120-річчя від Дня народження)	7
Мілена Рудницька. Цитати зі статей	9
Мілена Рудницька. Пекло і небо (Уривок)	12
Володимир Сосюра. Любїть Україну (Вірш)	12
Я. Черняк. Україні (Вірш).....	13
Віра Вовк – почесний доктор УВУ	13
Olesia Wallo. The Enigmatic Marko Vovchok	14
Marianna Zajac. Sharing Thoughts, Views & News	15
Calendar of Events.....	16
Our Cover	16
Olesia Wallo (trans.) Milena Rudnytska	17
Діяльність округ і відділів СУА	19
Хрестиківка	27
Вісті Стипендійного бюро СУА	28
Добродійність	29
Olia Rudyk. Birds in Flight	31
Відійшла у вічність	32
Ihor Magun. The Neglected Body Part	33
Наталія Забіла. Казка про білочку і зайчика, веселих пустунів	34
Наше харчування	36

На обкладинці: ДеБарри, *Кетскільське літо.*On the cover: DeBarry, *Catskill Summer.*

- The Editorial Board does not always share the point of view of the author.
- In Ukrainian, the editors follow the orthography of the Holoskevych dictionary.
- No reprints or translations of *Our Life* materials are allowed without the editor's written permission.
- The author is responsible for the accuracy of the facts in the article.
- Unsolicited manuscripts will not be returned.
- The editor reserves the right to shorten submissions and make grammatical corrections.
- **PLEASE NOTIFY US OF ADDRESS CHANGES PROMPTLY** – there is no charge.
- There is no charge for **MEMORIAL NOTICES** and the photographs with them.
- Please note that the deadline for all **ARTICLE** submission is the **10th of each month**.
- Authors are requested to include a telephone number with manuscripts to allow us to acknowledge submissions and verify information.

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)**POSTMASTER – send address changes to:
“OUR LIFE”****203 Second Ave., New York, NY 10003**

© Copyright 2012 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Канцелярія СУА та адміністрація журналу “Наше життя”:

Tel.: (212) 533-4646

E-mail: office@unwla.orgАдміністратор: **Оля Стасюк**Канцелярїйні години: **вівторок, середа, четвер – 11 – 7****UNWLA / Our Life****203 Second Avenue, 5th Floor
New York, NY 10003-5706**Administrator: **Olha Stasiuk**Office hours: **T. W. Th. – 11 a.m. to 7 p.m.**

\$3 Один примірник / Single copy

\$40 Річна передплата в США (не член СУА) / Annual subscription in the USA for non-members

\$50 В країнах поза межами США / Annual subscription in countries other than USA

Членки СУА одержують “Наше життя” з оплатою **членської вкладки** через відділ. **Передплатникам** письмово нагадується про відновлення передплати.**Our Life magazine is included** in UNWLA member annual dues, payable through the member's branch. **Subscribers** are sent renewal letters.

З нагоди 21-ої річниці незалежності Української держави бажаємо усім життєвої наснаги і нових звершень на благо України!

Головна Управа СУА і редакція журналу «Наше життя»

**Встане Україна, світ правди засвітить
І помоляться на волі невольничі діти.**

Тарас Шевченко.

Пророчі слова великого сина України Тараса Шевченка сповнилися 24-го серпня 1991 р. Україна стала Незалежною Державою. Прийшла незалежність, як Дар Божий, безкровно. Так часто можна було почути тоді та й тепер. Але хіба впродовж всієї історії України не було жертв і крові чи не найбільше від усіх народів, що здобували собі волю? Заради сьогоднішнього і майбутнього життя треба знати минуле, щоб знайти в ньому великі і малі духовні скарби, щоб не падати духом при вивченні трагічних сторінок нашої історії, а здобувати силу та енергію для боротьби за кращу долю народу.

Українська нація показала себе сильною і незламною у боротьбі за свою свободу і Незалежну Державу, протягом віків вирішуючи проблему фізичного виживання разом з проблемами духовності і, як писав Ю. Липа, повстала «...нація, така чутлива від природи і від Бога, з таким витонченим почуттям краси...».

Роздумуючи про долю сучасної України, треба погодитись з багатьма сучасними аналітиками, що всі її негаразди пов'язані з браком виховання патріотизму, любові до рідної землі, рідної мови, свого народу, браком християнського виховання. Брак такого виховання був нещастям у декількасотлітньому минулому України, що була окупована, політично і релігійно поділена, духовно пригноблена. Народ України позбавляли його мови, його релігійних традицій, його самобутності, його історії і культури, намагаючись зрусифікувати, спольщити, зрумунізувати, зробити безбатченками, рабами, слугами, другосортними людьми нижчої вартості, підточити його коріння, знаючи, що без сильного коріння не може бути сильного дерева. За царських і особливо советських часів нещадно винищувано мозок нації, її культурні кадри, духовну, сільську, технічну та професійну еліти.

Святкуючи 21-у річницю поряд з радістю та гордістю за наш народ необхідно згадати і ті лиха, які відбувалися на протязі незалежності і діються ще в Україні в наш час, щоб не

забувати, що своєю працею, всіма силами як в Україні, та і за її межами треба боротися із злом, боротися за вільне майбутнє українського народу. Зрозуміло, що раптово змінити життя неможливо, щоб в поспіху не спричинити хаосу чи безладу, але за пройдені роки незалежності Україна з її природними багатствами та працьовитим народом ніяк не може ввійти в число держав європейського рівня життя.

У світовій пресі укріпилася думка, що теперішнє суспільство в Україні складається з двох клас: багатих, що захопили владу і при допомозі корумпованого чиновництва панують над добрим, мирним, працьовитим, зате терплячим бідним населенням. Постають питання. Як довго цей працьовитий нарід буде терплячим до тих, з чиєї вини мільйони українців, покинувши свій рідний край, важко працюють на чужині? Хто відповідь за тих українців, що в чужих країнах змушені доглядати круглодобово хворих і немічних, маючи добру освіту, мити посуд в брудних харчевнях, залишивши родину, дітей на старих батьків, щоб заробити на їх прожиток, навчання, лікування? Коли розсіяна по всьому світу українська діаспора дістане змогу повернутися на Батьківщину, щоб своєю працею приносити добробут для свого народу, своєї Держави, своєї родини?

Всі українці, де б вони не жили, повинні своїми діями, працею нести відповідальність за долю України і, очевидно, найбільший тягар відповідальності несуть ті, що перебувають на Батьківщині, то напевно потребують нашої моральної підтримки. Тільки спільними силами зможемо побороти лихо, використовуючи свої знання, досвід, працю, своє щире серце, любов до свого народу.

Дякуючи вільній землі Вашингтона, що надала нам притулок, ми маємо змогу залишатися головним осередком для надання Україні допомоги в її духовному піднесенні.

24 серпня щирою молитвою за кращу долю українського народу згадаємо тих, хто в Україні веде невтомну боротьбу за її волю, і тих, що поклали своє життя за її незалежність на протязі всіх часів.

Слава Україні!

Лідія Слиз, редактор.

Це число «Нашого життя» повинно потрапити у Ваші поштові скриньки в ту пору, коли численні заходи і події, які проходять щоліта в наших українських громадах по всій країні, заповнюватимуть Ваш календар. Нам справді пощастило, що українська громада, хоча і помітно зменшилася в своїй кількості і активності, продовжує існувати і пропонує нам різноманітність дитячих літніх таборів, фестивалів і концертів, які збагачують наше життя.

Незважаючи на природний процес асиміляції, я думаю, ми всі погодимося з твердженням, що українська мова, навіть якщо не кожен з нас володіє нею вільно, є головною силою, яка єднає нашу діаспору. Безсумнівно, українська мова має бути єдиною державною мовою України і головною об'єднуючою силою в країні. Проект Закону «Про засади державної мовної політики», внесений на розгляд Верховної Ради України і прийнятий у першому читанні 5 червня 2012 року, надзвичайно тривожний, бо він суперечить Конституції України, згідно якої державною мовою в країні є українська мова. Законопроект несе серйозну загрозу для статусу української мови як єдиної державної мови в Україні. США приєднується до голосів українців у всьому світі, які виступають на захист української мови. Наша організація також приєднується до Світового Конгресу Українців та Світової Федерації Українських Жіночих Організацій у нашому заклику до уряду України запобігти домінуванню російської мови в незалежній Українській державі.

Наше членство з нетерпінням чекає на офіційне відкриття програми США з Жіночих/Гендерних студій в Українському католицькому університеті, яке відбудеться 1 вересня у Львові. Це важливий момент в історії нашої організації, яким ми можемо пишатися. США була зведена на плечах Союзу Українок в Україні, основою праці якого була освіта жінок. Закладений Фонд дозволить нам продовжувати їхню працю і зміцнювати цю основу. Ми хочемо щиро подякувати окружним управам, відділам і всім людям, які щедро відгукнулися на наш збір коштів для Фонду. Результати були вельми обнадійливими. Але я хотіла б звернути особливу увагу на Віддалений Відділ 56 із Норт-Порту, штат Флорида і подякувати їм як за

їхній доток для Фонду з фонду відділу, так і за кампанію, ініціаторкою якої стала засновниця відділу, Почесна членка США Марія Наваринська. Кампанія у громаді Норт-Порту довела формулу «бачення + віра + відданість справі = успіх». Сердечно дякуємо!

У цьому числі «Нашого життя» ми друкуємо деякі архівні матеріали Мілени Рудницької, яка вважала, що «інтелектуальні вартості перестали бути для неї [жінки] розривкою, а стали внутрішньою потребою» («Діло», 1924). Ми знаємо, що досягнення нашої мети – розширити можливості дівчат-студенток УКУ завдяки розширенню їх освіти – це питання не одного дня. Для цього потрібна довгострокова програма, і наш Фонд пропонує саме таку тривалу підтримку, щоб досягти поставленої мети. Від зросту жінок і їхніх можливостей виграють усі, у тому числі чоловіки та сім'ї. Ми знаємо, що відкривши двері для самореалізації жінок і дівчат, ми створюємо можливості для більш широкого вибору можливостей та доступу до знань, необхідних у подальшому житті. Ці довготермінові зобов'язання, які ми беремо на себе, даватимуть плоди ще довгий час.

Ми, жінки українського походження, повинні підтримати цей проект і прагнути разом, як членки США, забезпечити успіх цього починання. Критика та сумніви є необгрунтованими і безпідставними, оскільки використання необмеженого потенціалу молодих жінок є не тільки розумним, але й справедливим кроком.

Наша організація, яка охоплює відділи США від Каліфорнії до Массачусетса, продовжує свою роботу на крайовому рівні, і ми об'єднуємося на платформі освіти. Екзекутива США не має жодного сумніву, що ми залишаємо за собою важливі сліди в Україні, бо освіту ніхто не зможе вкрасти, ніхто не зможе продати на ринку. Мілена Рудницька стверджувала: «Жіноча організація згуртує нас всіх без огляду на нашу класову і політичну приналежність, бо жіночий інтерес для всіх нас однаковий!» («Наша мета», 1919). І справді – жіночий інтерес для всіх нас однаковий!

На завершення хочу пригадати Вам слова доктора Марти Богачевської Хомяк, яка у своїй статті *The UNWLA, UCU and an Endowed Gender Studies Program*, опублікованій в «Нашому житті» за листопад 2011 року, зазначає: «[...] Створюючи Фонд для програми з гендерних студій в УКУ, ми могли б подати приклад розумної ініціативи для всієї України. За багато років існування УКУ довів свою здатність примножувати свої ресурси, а не лише використовувати їх».

Я щиро закликаю Вас долучитися до цієї надзвичайної, корисної, важливої акції США!

To our new members - Welcome!

PHILADELPHIA REGIONAL COUNCIL

67 TANIA KUZMENKO

DETROIT REGIONAL COUNCIL

26 KSENIA KOZAR

NEW YORK REGIONAL COUNCIL

113 ROMA CHERNYK

MEMBERS-AT-LARGE

IRENA BUBNIUK

ANNA KACZMARSKYJ

LARYSA KURYLAS

ANNA NAGURNEY

MARTA KOLOMAYETS-YANEVSKY

BRANCHES-AT-LARGE

107 IRENA NEDASZKOWSKY

111 OLENA KETS POGODAYEVA

111 IVANNA KOROVAYENKO

111 LYALYA LISOWSKA

111 CHRISTINA POLANSKI

111 TATIANA SAMARSKAYA VOZNIUK

111 KALYNA SNYLYK

111 OLGA STAROW

111 VICTORIA TRIZNO

UNWLA ENDOWMENT FUND for WOMEN'S/GENDER STUDIES

ТРИВАЛИЙ ФОНД СУА ЖІНОЧИХ/ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ

- 3,000** дол. – Мирон і Маріянна Заяць
– 99-ий Відділ СУА у Вотервліт, Н.Й.
- 1,000** дол. – 78-ий Відділ СУА, Вашингтон, Д.К.
– Округа Філядельфія
- 500** дол. – 49-ий Відділ СУА, Боффало, Н.Й.
– Володимир і Уляна Зінич
- 300** дол. – Карло Подпірка
– Мирон і Марійка Мартюк
- 250** дол. – Рома Шуган

- 100** дол. – Христина Баранецька
– Катруся Голіян
– Микола Галів
– Нуся Мацілинська
– Осип Данко
- 50** дол. – Іван Головінський
– Ольга Городецька
– Biruta Cap
- 25** дол. – Надя Данилів

Збірка 56-го Відділу ім. Мілени Рудницької - Віддалені відділи

Пожертви зложили громадяни міста Норт Порт і членкині відділу. Координатор збірки - Марія Наваринська

- 1,500** дол. – д-р Йоанна М. Ратич
- 1,000** дол. – Релігійно Культурний Український
Осередок ім. св. Андрія
– Мирон і Марія Наваринські
– Мирослава Наливайко
- 500** дол. – Богдан Похмурський
- 325** дол. – Ukrainian American Club of Southwest Florida
- 300** дол. – Роман і Орися Свистун
- 250** дол. – д-р Марія Дицьо
– Іванна Головата
– Богдан і Неоніля Лехман
- 200** дол. – Надія Іванчук
– Ліда Козак
– Яра Літош
- 145** дол. – Ліда Бойко
- 100** дол. – д-р Віра Боднарук
– Ірена Кузик
– Іванна Мартинець
– Йосиф і Марія Серна
– Таня Сілецька
- 100** дол. – Іван і АнаМарі Сусла
– Ірка і Павло Чумак
– Роксоляна Яримович
- 50** дол. – Марія Дорожинська
– Орися Зінич
– д-р Володимир Мотика
– д-р Дарія Пелех
– Уляна Рондяк
– Марія Хімінець
– Стефа Шандра
– Зенон і Ляриса Шпон
– Люба Ярмук Спіно
– Lalia Hildebrand
– Christine Schlesinger
– Daria Tomashosky
- 25** дол. – Богданна Більовщук
– Мирослава Богачевська
– Соня Кучкуда
– Роман і Ліда Марусин
– Марія Волинець

100 дол. – In memory of **Ostap Derzko**
Christyna Bodnar Sheldon
– In memory of **Lew Reinarowycz**
Christyna Bodnar Sheldon
– В пам'ять бл. п. **Василя Лева**
Оксана Лев
25 дол. – В пам'ять бл. п. **Романа**
Христина Стецик

В пам'ять бл. п. **Ольги Павлів**
100 дол. – Атанас і Катерина Кобрин
50 дол. – Лідія Білоус
– Марія Наваринська
– Christyna Bodnar Sheldon
25 дол. – Оксана Лев
– Іванна Мартинець
– Оріся Свистун

Збірка 111-го Відділу ім. Алли Горської, Віддалені відділи, Каліфорнія

\$500 – Branch 111	\$50 – Liudmyla Wussek	\$50 – Maria Chorkavy
\$100 – Luba Kozbur	– Christine Schmotolocha	– Oksana Kozbur
– Luba Keske	– Zenovia Bihun	– Lydia Brunton
– Martha Turczyn	– Anne Shalauta	

Збірка 96-го Відділу ім. Алли Горської, Округа Дітройт

\$250 – Irene & Andrew Petrina	\$75 – UNWLA Branch 96
\$100 – Vera Andrushkiw	\$50 – Lydia & Bohdan Kazewych
– Zirka Clark	– Christina & Lubomyr Lypeckyj
– Catherine Kizyma	– Tamara & Roman Petraszczuk
– Switlana & Bohdan Korduba	– Nadia Purnell
– Julianna & Roman Maziak	– Marie Zarycky
– Lydia Taraschuk	\$25 – Martha Kwitkowsky

Our sincere thanks to our contributors. Жертводавцям щиро дякуємо!

TO CONTRIBUTE TO THIS EFFORT, PLEASE MAKE YOUR CHECK PAYABLE TO
"UNWLA" with the notation reading "UNWLA Endowment Fund at UCU"
AND MAIL DIRECTLY TO UNWLA HEADQUARTERS 203 SECOND AVE, NY, NY 10003

Марта Тарнавська.
Автобіографія, 1930 – 2010.
Київ: Пульсари, 2012. 414 с.
з ілюстраціями.

До бібліотеки Союзу Українок Америки надійшла нова книжка відомої всім нам української поетки в діаспорі, критика і бібліографа, членки СУА і довголітнього члена редакційної колегії журналу «Наше життя» Марти Тарнавської *Автобіографія*.

Це бібліографічний звіт пані Марти за 80 років життя і творчої праці. В книжці подані точні дані про всі її праці, які друкувались в періодиці, збірниках і окремих виданнях, як теж критичні відгуки на її твори в пресі. Книжка містить також автобіографічний літопис життя і творчості, документальні фотографії та уривки з рецензій п.н. "Голоси критиків". Доповнюють книгу покажчики заголовків літературних творів та покажчик імен. Бібліографія дає опис 816 власних творів (в тому числі 17 окремих видань Марти Тарнавської) та 355 критичних відгуків на її працю (разом 1171 записів). Окремо, як додаток, додані праці і відгуки, що появились 2011 року.

Зацікавлені можуть придбати книжку у видавництві *Пульсари* в Києві (вул. Межигірська, 7/16, 04071 Київ) або у видавництві *Мости* (6509 Lawnton Ave, Philadelphia, PA 19126-3745).

ХУДОЖНЯ ВИШИВКА ОЛЬГИ ПИСАРУК

«Кожну чутливу людину зачаровує багатство вражень, що їх дає Світ, Земний і Небесний. Вона хоче свої почуття висловити музикою, поезією, малярством і безліччю інших виявів творчості.»

Святослав Гординський.

Ольга Писарук і Люба Юрків, вишивальниця із Болехова на Міжнародному фестивалі "Родослав" у м. Івано-Франківську, 2009 р.

До тих «...безліччю виявів творчості відноситься і найбільш популярний вид народного мистецтва – художня вишивка, яка з прадавніх часів широко вживається у побуті українців. З допомогою простих предметів – голки і нитки створювались високомистецькі витвори з різноманітними орнаментами, наповнені красою рідного краю, сонця, зірок, неба, як символів життя, як диво народної вигадки, фантазії. В цих геометричних рисунках, в найрізноманітніших композиціях і абстрактне мислення, і реальність буття, які весь час оновлюються, збагачуються і урізноманітнюються, але зберігають впродовж віків свої традиції, архаїчні мотиви, композиції, що відчутно відрізняються залежно від географічного розташування. Часто навіть сусідні села мають свої способи художньо-виражального характеру вишивання, орнаментики, кольориту. Особливо ці явища спостерігаються на теренах Прикарпаття, притаманне етнографічним регіонам: Бойківщина, Опілля, Гуцульщина і Покуття, що мають свої усталені традиції у звичаях, обрядах, архітектурі та в таких видах народного мистецтва, як вишивка, ткацтво, художня обробка дерева та шкіри, кераміка, писанкарство, килимарство, мосяжництво, вироби з бісеру, сиру.

Ольга Писарук – одна з представниць великої когорти майстрів художньої вишивки на Прикарпатті, яка проживає в м. Надвірна. Народившись на Покутті, перші спроби стібок на полотні розпочала в ранньому дитинстві, де вчителькою її була рідна ненька. Тому в більшості її творчих робіт – традиційні орнаменти Покуття, а відтак Гуцульщини, Бойківщини, в яких чітко дотримується і традицій орнаменту, і кольористики цих орнаментів, але вводить і свої композиційні вирішення, заповнюючи візерунками всю наявну площу полотна: рушники, жіночі сорочки, серветки, доріжки.

Ольга Писарук – фармацевт за фахом, можливо, що в праці аптекаря головним законом є томність виміру, тому її вишивка – філігранно-чітке виконання, незалежно від того, яку техніку використано: хрестик чи низинка. Фахівці і шанувальники художньої вишивки, що мали можливість познайомитись з її творчістю на виставках чи в Івано-Франківську, чи в Києві, дають високу оцінку її праці. Багато з них хотіли б мати її вишивки в своїй колекції, але п. Ольга завжди їм відмовляє, усміхаючись, каже: «Дітей не продаю». Але знаю достеменно, що від щирого серця та душевної доброти багато сорочок та рушників вона роздарувала. Вся її оселя, починаючи з порога, у розвішаних на стінах, акуратно із смаком розставлених на столах, ліжках, сервантах вишивках. Справжній музей народної творчості! Приходь! Дивися, любуйся, порівняй, аналізуй, вчися.

За високі творчі здобутки в художній вишивці Ольга Писарук відзначена багатьма дипломами, подяками, вона є лавреатом обласної премії в галузі образотворчого мистецтва ім. Ярослава Лукавецького, лавреатом премії ім. Надії Попович, членом Спільки народних майстрів України. В минулому році вийшов в світ ілюстрований альбом про життєвий і творчий шлях О. Писарук «Дивосвіт Карпат у вишивці», виданий за сприянням Міжнародного проєкту «Збереження та сталі

використання природніх ресурсів Українських Карпат».

Даний Богом талант до творчості, кропітка і наполеглива праця дали високі плоди,

що приносять людям насолоду, виховують молодь в любові до народних звичаїв, традицій, до рідного краю, до України.

Надія Левицька.

МІЛЕНА РУДНИЦЬКА

6.15.1892. – 3.29.1976

В цьому році українські жіночі організації відзначають 120-річчя з Дня народження видатної феміністки, організатора Всесвітнього Союзу Українок – Мілени Рудницької. Її ім'я увійшло в історію українського національного руху як визначної діячки в політичному житті Західної України в роки польської окупації. Загальнопризнаний ідеолог жіночого руху і одна з його провідних діячок у міжвоєнні роки. Голова Центральної Управи Союзу Українок з 1928 р. по 1939 р., голова Світового Союзу Українок, голова політичної жіночої організації «Дружина Княгині Ольги». Активна громадська і політична діячка – посол від УНДО до польського Сейму, де активно працювала в комісіях освітній та закордонних справ. Ось неповний перелік її діяльності.

Прийнявши активну участь в дні Листопадового Зриву, коли для неї, як жінки, не знайшлося іншої праці, крім роботи на військовій кухні, вона зрозуміла, як в той час не вистачало організації українського жіноцтва для політичної та громадської діяльності. Після втрати державності в журналі «Наша Мета» була надрукована стаття Мілени Рудницької, в якій вона висловила свій погляд на роль жіноцтва в суспільному житті Галичини та нагальну необхідність створення жіночого самостійного товариства. Так життєвий шлях Мілени Рудницької став нерозривно пов'язаним зі створенням та діяльністю Союзу Українок, ставши членом Головного відділу у 1921 р. Як пише в передмові до книги «Мілена Рудницька. Статті. Спогади. Документи», виданої при фінансовій допомозі Союзу Українок Америки, Марта Богачевська-Хомяк: «Діяльність Рудницької, однак, переросла межі однієї організації чи групи та набрала загальнонаціонального значення в політичному житті західних українців. Виступи Рудницької на міжнародному форумі зробили її діячкою всеукраїнського масштабу».

Народилася Мілена Рудницька в м. Зборові на Тернопільщині 15 липня 1892 р. Після смерті батька родина переїхала до Львова, і Мілена Рудницька була однією з перших дівчат-галичанок, що закінчили повний курс гімназії. Вступила на навчання до Львівського університету, в якому галичани в жорстокій боротьбі добилися в той час права на відкриття українського факультету. В роки Першої світової війни продовжувала навчання у Відні, де в цей час вирувало культурне життя українських родин, діяв студентський гурток «Січ»,

працював Союз Визволення України, створений українцями із Східних областей України, діяв дуже активний Жіночий Комітет. У Відні Рудницька познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком Павлом Лисяком, адвокатом і журналістом, але їх подружнє життя було недовгим. Розлучившись з чоловіком, який був ініціатором розлучення, сама виховувала сина і більше заміж не виходила. Всі свої сили, вміння і знання віддавала громадській та політичній діяльності.

Після закінчення університету отримала диплом вчительки філософії та математики середньої школи. Захистивши дисертацію, отримала звання доктора філософії, а в 1923 р. здобула другий диплом з педагогіки та дидактики. На прожиття здобувала собі вчительською працею в гімназії та учительській семінарії у Львові, а згодом на посаді професора Львівського Високого Педагогічного Інституту.

Вражає глибока патріотичність Мілени Рудницької, яка завжди на перше місце ставила інтереси української нації, як і більшість діячок жіночого руху тих часів. Вона пише: «Жінки, помимо своєї партійної приналежності, ніколи не дали себе втягнути у вир партійної боротьби і розрахунків. Вони не були досить партійно здисципліновані, щоб піти на такий розріз із своєю совістю. Жінки пішли туди, куди вимагав розум і інтереси нації...».

Мілена Рудницька була активною в політичному житті того часу. Вступивши до партії УНДО (Українське Національно-Демократичне Об'єднання), у створенні якого свого часу брав участь Іван Франко, була від нього

депутатом протягом двох каденцій польського Сейму. Її виступи на засіданнях Сейму були безкомпромісними в захисті прав українців в окупованій Польщею Західній Україні. Коли керівництво УНДО заключило з польським урядом угоду про співпрацю в деяких питаннях, Рудницька вийшла з цієї партії. Хоча деякі помірковані депутати Сейму всупереч польським шовіністам, які були в більшості, робили спробу співпрацювати з представниками національних меншин, Рудницька цілком слушно не бачила в «нормалізації» забезпечення прав українців. Навпаки, польська окупаційна влада у всіх ділянках українського життя намагалася позбавити українців всіх національних прав.

В 1928-1934 рр. Мілена Рудницька була делегатом від Західної України до Ліги Націй у Женеві, де розголосила перед всім світом про польську злочинну пацифікацію. Добиваючись підтримки Європейських держав в українських справах, їздила майже до всіх столиць Європи, виступала з доповідями на теренах Ліги Націй про Голодомор в Україні, проводила антикомуністичну агітацію за кордоном. Після заснування Української Національної Ради в 1948 р. була її представником у Швейцарії.

В 1928 р. була обрана головою Союзу Українок, працюючи на цій посаді до початку Другої світової війни. За час її головування Союз Українок згуртував в своїй організації понад 100 тисяч членок у 28-ми повітових філіях та 1100 сільських кружках. Союз Українок стояв на державницько-самостійних позиціях, що виборювали свободу і незалежність українців від московсько-більшовицького та польського ярма. З 1934 р. приймала активну участь у праці міжнародних жіночих організацій, як голова Світового Союзу Українок. Про жіночий рух в Україні Мілена Рудницька писала: «В основу українського жіночого руху лягло переконання, що українська жінка в рівній мірі відповідальна за сучасність і майбутність України, що і чоловік. Лягла віра, що жінка має не тільки в родині, але і в суспільстві, в житті свого народу і цілого людства специфічні завдання. Ці завдання стоять в найтіснішому зв'язку з материнством, а саме з притаманними жінці материнськими прикметами її психіки... Жіночий рух думає, що жінка

«УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ РУХ ЧЕРПАЄ СВОЇ СИЛИ З НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ»

має право і обов'язок внести в національне життя свої досвіди, своє розуміння добра і справедливості...»

Треба було прикласти немало зусиль та здоров'я, щоб відстояти Союз Українок.

Польська опозиція та деякі українські політичні діячі марно намагалися усунути Рудницьку від політичної діяльності, пробуючи створити різні альтернативні жіночі організації з різним політичним забарвленням. Після того, коли на вимогу польської влади, яка, боячись її гострого слова та самовідданості у захисті українських прав, керівництво УНДО не допустило її до переобрання до Сейму, Мілена Рудницька бере активну участь у створенні Контактного Комітету з метою об'єднання поміркованих українських партій у боротьбі за права українців в шовіністичній Польщі.

Непримиримою було ставлення Мілени Рудницької до всіх авторитарних режимів. Вона наполегливо засуджувала комуністичну та фашистську ідеологію. Після зустрічі з італійським фашистським диктатором Муссоліні написала велику критичну статтю, спрямовану проти всякого авторитарного режиму.

Досить великий внесок Мілена Рудницька зробила в публіцистичну та письменницьку діяльність. Друкувала статті на політичні, культурно-світні, феміністичні, виховні теми в українській та віденській пресі, працювала редактором жіночої сторінки в тижневику «Діло», а в 1935-39 рр. – головним редактором журналу «Жінка». В повоєнні роки працювала в редакції газети «Свобода» (США) в 1950-58 рр. та в українській редакції радіо «Свобода» (1956-60 рр.) у Мюнхені. Вона є автором праць: «Українська дійсність і завдання жінки», «Західна Україна під більшовиками», «Двадцять років польської сваволі в Західній Україні», книг «Дон Боско. Людина. Педагог. Святий», «Невидимі стигмати». «З минулого роду Рудницьких».

Після першої окупації Західної України більшовиками, рятуючись від репресивних каральних органів влади, нелегально переходить кордон. Спочатку проживає у Кракові, потім в Берліні і Празі. Після війни на запрошення Міжнародного Червоного Хреста переїхала до Швейцарії, де заснувала Український Допомоговий Комітет, який допоміг врятувати понад 500 родин з окупованої Червоною армією

Чехословаччини, допомігши їм виїхати на Захід. Директором цього Комітету була до свого переїзду у США в 1950 р.

Коли в 1963 р. з комуністичної каторги повернувся Блаженніший Патріярх Йосиф Сліпий, Мілена Рудницька, будучи надзвичайно релігійною людиною на старості літ, була однією з перших, що привітали голову Української Греко-Католицької церкви. Її праця «Невидимі стигмати» є однією з кращих праць про Йосифа Сліпого.

Померла Мілена Рудницька 29 березня 1976 р. у м. Мюнхені. В 1993 р. останки її перевезено для перезахорення до Львова.

Для нас, союзнок постать Мілени Рудницької назавжди залишається прикладом

полум'яного українського патріотизму, прикладом беззавітного служіння Україні та українському народові. До сьогоднішнього дня незмінною рушійною силою всіх українських жіночих організацій залишається національна ідея. Про це чітко заявила у свій час Мілена Рудницька, що «... український жіночий рух черпає свої сили з національної ідеї...».

Опрацювала *Лідія Служ*.

Література.

Збірник документів і матеріалів про життя, суспільно-політичну діяльність і публіцистичну творчість Мілени Рудницької. *Мілена Рудницька. Статті, листи, документи.* / Упорядник М. Дядюк / відп. Ред. М. Богачевська Хомяк. Львів, вид-во "Місіонер", 1998. 844 с., іл.

Пропонуємо увазі читачів окремі цитати зі статей, виступів, промов, листів Мілени Рудницької, які і сьогодні відіграють важливе значення у розвитку українського жіночого руху.

(Мова автора збережена)

НОВА ДОБА КУЛЬТУРИ

«[...] Доперва тепер жіноцтво громадно приступає до творчої суспільної праці... За суспільною працею піде праця в усіх інших сферах життя. Сенсеквенцій сього факту в їх цілій ширині годі сьогодні оцінити. Та се одно вже нині не улягає сумнівови, що коли до цивілізаційної і культурної праці побіч мушчини стане жінка, то вона як істота наділена другим мозком і серцем, з іншими вимогами і бажаннями, чим мушчина, внесе до культури зовсім нові, свіжі цінності, поглибить її та поширить. Відмінна психічна і інтелектуальна конструкція жінки мусить необхідно потягнути за собою повну перебудову державного суспільного ладу і перетворення всієї культури.

Виходить, отже, що ми стоїмо на початку нової епохи в розвою людства. [...] Поза соціологами лиш мала частина людей здає собі ясно справу з цілої ваги і значіння жіночого руху, причина сього лежить в його природі, бо ж він, як кожний соціальний процес, розвивається поступово і незаметно. Не зачався він вчора та не станеться довершеним фактом завтра. Його історія сягає, щонайменше сто літ взад. В останніх двадцятьох роках прибрав він форми гострої зажертої боротьби, його будучина закрита в незбагнутій пітьмі. Щойно будучі покоління мотимуть обхопити з перспективи соток (або імовірніше тисячок) літ, виразні обриси нашої доби, що в проти-

венстві до попередньої буде сотворена працею обох полів.

Нам, теперішнім жінкам, судилося жити на переломі двох епох. Покажімося гідні сеї історичної хвилини...»

Наша мета. – 1919. – 1 лютого. – Ч. 1. – С. 2 – 0 3.

ТРАГІЧНИЙ КОНФЛІКТ

«(Конфлікт між обов'язками і інтересами жінки як матери і господині, а її змагання до повної рівноправності.)

Від коли жінка покинула вузький круг «домашнього огнища» і вийшла на ширший світ, з цього часу станула перед нею важка дилема, якої вона й досі не змогла як слід розв'язати... А саме: як помирити нам обов'язки матери й хазяйки з одного боку – з обов'язками публичними, з обов'язками свого звання та з своїми особистими аспіраціями до знання, до повного розвою своїх духових сил і таланів, до повної самостійності – з другого?

[...] Отсе найглибші, найбільш істотні й пекучі питання новітнього жіночого руху. Без їх вирішення нема справжньої рівноправності рівновартності жінок, від їх розв'язки зависима доля жіночого руху й будучина цілої людської культури.

[...] Противники жіночого руху стараються доказати, що конфлікт між материнством а змаганнями жінки до повної духової і

матеріальної незалежності ніколи не дасться розв'язати... жінка, на думку противників еманципації, повинна бачити ціль, зміст і щастя свого життя виключно в родинним кружку і в домашній праці, а всі її стремління до свобідного вибору звання відповідно до індивідуального хисту і замишування, вони вважають нездоровим і шкідливим ферментом, що спричинює поступенне вилюднення і упадок суспільности.

Ці погляди були ще вчора публичною опінією нашого загалу. "Хай дівчина вчиться – казали батьки, – щоби мала хліб в руках на випадок, якби не пішла замуж". Замужній жінці хліб дасть її чоловік, вона "хай пильнує хати", для неї працювати поза домом навіть "не випадає", їй не треба ні знання ні звання, бо ж прецінь одинокою потрібною і необхідною кваліфікацією на "добру жінку" є це, щоби була "доброю господинею".

[...] Та незважаючи на теорії наших противників... життя іде своїм нестримним, безупинним ходом... А обсервація вчить нас, що не зглядаючися на всі природні труднощі і штучні перепони... жіночий рух обхоплює щораз ширші ряди жіноцтва, а процес еманципації росте зі стихійною силою соціального явища... Щораз більше жінок горнеться до творчої суспільної праці, а число заробляючих жінок зростає у всіх краях і народів з року на рік.»

Наша мета. – 1919. – 31 серпня. – Ч. 10. – С. 1-3; Там же. – 14 вересня. – Ч. 12. – С. 1.

ЧИ ТРЕБА НАМ ОКРЕМИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ?

«[...] Великий і складний комплекс жіночого питання обходить – або радше: повинен обходити гарячо нас всіх українських жінок, без огляду на наші політичні переконання, на нашу партійну приналежність. Він не лише доторкає ціле жіноцтво, але єднає всіх нас під безпартійним жіночим прапором.

[...] Нам треба жіночих організацій, в першій мірі на це, щоби освідомляти в жіночому питанню наше жіноцтво. В нас не лише мільйонів маси селянок, але і переважаюча частина жіночої інтелігенції стоїть байдужо і осторонь еманципації... Треба розбудити широкі круги жіноцтва до співучасті у визвольному жіночому рухові, треба їх єднати для великої ідеї еманципації. Треба їх привчити користуватися признаними правами та виховати до співучасті в громадянській праці...

Та ця популяризаційна і виховавча сто-

рона діяльності жіночих товариств – це не одинока точка їх програми. Бо перед нами, як жінками, стоять ще інші переважні завдання. Дальшою метою жіночих організацій повинна бути боротьба за чисто жіночі інтереси і їх охорона, – інтереси, для яких муштини, здебільша, не мають зрозуміння. З численних таких справ подам для приміру лише квестію охорони жіночої праці, державну охорону материнства, або справу законної рівноправности нешлюбних дітей зі шлюбними...

Крім того жіночі організації повинні дбати за справжнє переведення рівноправности в діло і берегти наших прав у всіх обсягах життя. Приміром в справах педагогічних треба робити заходи о допущення жінок до тих шкіл і факультетів, до яких доступ поки що для нас замкнений; треба дбати, щоби відкривано рівну кількість шкіл народних і середних для дівчат, що для хлопців. З квестій економічних на перший плян висувається справа рівної платні для жінок і муштин за рівну працю. З квестій етичних наведу лише справу полової етики, так звану "подвійну мораль" та зв'язану з нею справу проституції. З квестій загально-суспільних: реформу супружеського права, реформу родинного життя і домашнього хазяйства.

Діяльність і програма жіночих товариств не обмежувалась би, очевидно, на наведених мною питаннях... повторюю одначе ще раз, що жіночі товариства мають бути присвячені справам і інтересам виключно жіночим. З цього слідує консеквенція, що вони... не повинні мати ніякої партійної закраски. Кожна з нас може і повинна бути членом існуючої загальної політичної партії, яка своєю програмою підходить під наші переконання; жіноча організація згуртує нас всіх без огляду на нашу клясову і політичну приналежність, бо жіночий інтерес для всіх нас однаковий!»

Наша мета. – 1919. – 7 вересня. – Ч. 11. – С. 1-3.

ГРОМАДЯНСЬКА ПРАЦЯ ЖІНОК

«Життя кожної людини – її праця, інтереси і стремління, – шливуть у двох різних руслах: у вузькому руслі *рідної сем'ї* та ширшому *суспільному* руслі. Чим ширші круги обнимають наші інтереси і змагання, чим вони більш *суспільні*, тим вони вищі і шляхотніші... Громадська, усупільнена праця – це значить, праця здиференційована і зорганізована – праця, яку людина виконує не лише для себе, але і для других; а право поділу праці – це загаль-

ний принцип розвою людської культури, бо всі поступу культури були рівночасно поступом в усупільненню і організованості праці.

[...] Початки суспільної жіночої діяльності сходяться, отже, хронологічно на цілому світі з початками т. зв. жіночого руху. Перші кроки, які вивели жінку з тишини родинного кружка у вир життя, були рівночасно першими спробами її зусилля здобути собі право на власне, індивідуальне життя, волю і щастя, право на самостійне порядкування власною долею, право на освіту і незалежне звання, право на вступ до університетів і парламентів, право на себе саму, право бути в першій мірі людиною, мати всі людські права, – ті зусилля були рівночасно боротьбою за право на суспільну працю, працю для добра громадянства, народу, людськості.

Щойно в останніх десятках літ жінка стала громадянкою, суспільною істотою у вищому значінню цього слова... Вона побачила, що спільні інтереси гурта людей стають суспільним чинником, що організація дає силу і добуває собі послух. Вона почала приймати участь в усіх зорганізованих проявах життя свого народу, в ній зародилося почуття громадянської відповідальності, поширився її світогляд, – а через те зросла також її вартість як жінки і матери.»

Громадський Вістник. – 1922. – 12 серпня. – Ч. 140. – С. 7.

НОВИЙ ТИП ЖІНКИ

«[...] Сучасна жінка є інша від вчорашньої. ...Бо нема сумніву, що нова жінка є витвором так званого жіночого руху, цього наймогутнішого визвольного руху в історії людства. Це він примусив жінку покинути тихі пороги “домашнього огнища”, вивів її з хати, з обсягу панування батька та мужа на широкий світ. Жіночий рух поставив її перед новим, поширеним обсягом діяльності і інтересів, новим колом життєвих проблем. А нове економічне та суспільне становище перетворило психіку самої жінки і рівнорідно з тим перемінило також основно звичаї та погляди щодо жіноцтва, сотворило цілу низку нових питань, нових взаємин між жінкою і суспільністю, жінкою і мущиною.

...Сучасна жінка творить свідомо своє власне життя. Як автономна одиниця вона має в далеко більшій мірі вироблене почуття відповідальності, ніж типічна жінка минулої доби. Вона вважає глибоко неетичним покоритися чужій волі проти власного переконан-

ня. Чесність зі собою не дозволяє їй для вигоди, “святого супокою” чи матеріальних користей йти проти власної совісти, бо це було би пониженням її людської гідності.

Вона вибирає собі сама сферу діяльності, визначає собі свою життєву мету... сучасна жінка є переконана, що... її призначення як людини виходить поза призначення полове, як жінки і матери, що родина не є одинокою цариною її діяльності.

...Між новим жіноцтвом переважаючим типом є раціоналістки і волюнтаристки, в протилежності до традиційного типу сентиментальної жінки минулого часу... щезла її наївність супроти життя. Зате зросла енергія, сміливість і бадьорість. Вона стала суворою, твердою для себе і для других. Коли давніша жінка вмiла лише щадити, нова – заробляти.

Інтелектуальні вартости перестали бути для неї розривкою. а стали внутрішньою потребою... Сьогодні жінка є багатша, “інтересніша”. Вона хоче перш усього зросту власної індивідуальності. Шукає власної праці, власної долі.

Нова жінка є глибоко переконана, що лише тоді, коли сама є щасливою, зможе виповнити як слід свої обов'язки дочки, жінки, матери... Вона не може бути ніколи життєздатним членом родини й суспільності, коли ціла її особовість поневолена, її світогляд знехтований.

Її відносини до оточення, а передусім до мущини, стали більш складні, бо чим багатші індивідуальності, тим тяжша проблема їх співжиття. Але як у давних часах, так і сьогодні жінка бачить своє найвище особисте щастя в любови. Одначе в'язати своє щастя з другою людиною, це зовсім не значить для неї робити зміст і суть цілого життя залежним від другого... Сьогодні жінка вмiє бути сама в добрій і злій долі.

Але рівночасно з появою нової жінки змінилися також і мущини, змінилися їх погляди на “призначення” жінки... Щораз більше мущин на місце наївної пiвдитини, несвідомої життя, його боротьби і проблем, ставляє ідеал нової жінки зрілої інтелектуально, зі самостійним світоглядом, яка має відвагу глядіти дійсності в очі і перетворювати її згідно зі своїми поглядами. Щораз частіше мущина у виборі товаришки життя кермується новим типом жінки. Він хоче мати в ній друга, який поруч з ним бореться за найвищі моральні і культурні добра.»

Діло. – 1924. – 27 квітня. – Ч. 93. – С. 12.

ПЕКАЛО І НЕБО

Уривок зі спогадів раннього дитинства

[...] Небо я оглядала у сні. Але це не був звичайний сон, це була візія у сні.

Людська мова надто недосконала, щоб можна нею висловити небесне, все ж я спробую, перший раз у житті, описати мій побут на Небі. Людина може наблизити собі і другій людині божественні речі тільки через аналогію з земними, тому я буду говорити про те, що мені було об'явлене в візії, немовби це були конкретні спостереження.

Зовнішньою спонукою до візії була смерть моєї малої сестрички Марії. У моїх батьків це була дитина, дівчинка, молодша від мене приблизно на сім років. Себто в черзі була між Сяськом і Тоськом. На світ прийшла зовсім здорова, але кілька днів після народження померла. Мабуть повитуха простудила дитину під час купелі. (Була зима, великий мороз, а наша хата була холодна). Мама дуже плакала. Її потішали, що така мала безгрішна дитина йде просто до неба, тож не слід її оплакувати. Мені також було дуже жалко за мою сестричкою, якою я тішилася і бачила в ній майбутню союзницю проти братів, які мені докучали.

Може тому, що я плакала засинаючи, а може тому, що я думала тоді багато про смерть і небо, досить що у сні мені з'явився посланець Божий і каже: «Не плач, я тобі покажу, що твоя сестричка щаслива». І я знайшлася в Небі.

Передати словами те божественне щастя, що я його там зазнала – річ зовсім неможлива. Я нічого більше не можу сказати, тільки це, що це не було щастя з цього світу і що вся поцейбічна, земна радість є тільки слабим рефлексом того безконечного блаженства, якого я була учасницею в Небі. Я мала свідомість, що знаходжуся в Господньому домі. Дивним дивом, він не знаходився на облаках серед блакиті неба і хмарин, як цього очікувала дитяча фантазія. Божа господа мала вигляд святині. Найвірніше можна б було її прирівняти до невеликої ренесансової каплиці, досконало гармонійної, нескінченно привабливої. Все променіло в ній абсолютною красою, спокоєм, добром. Про які-небудь зорові чи слухові враженн годі говорити, бо це були

Володимир Сосюра

Любіть Україну, як сонце, любіть,
як вітер, і трави, і води,
в годину щасливу і радості мить,
любіть у годину негоди!

Любіть Україну у сні й наяву,
вишневу свою Україну,
красу її, вічно живу і нову,
і мову її солов'їну...

Любіть у коханні, в труді, у бою,
як пісню, що лине зорею...
Всім серцем любіть Україну свою —
і вічні ми будемо з нею.

переживання іншого порядку, інших вимірів, і основна річ не в неземній красі Господньої господи, а в почутті насолоди, яка мене сповнювала. Я, очевидно, не є в силі відтворити пам'яттю цю насолоду з її первісною силою і свіжістю, але її спогад залишився в мені назавжди.

Це не був звичайний сон, а надприродна візія. Бо якби це був звичайний сон, чи могло б те, що приснилося семирічній дитині, врзатись в пам'ять на все життя і залишитись у свідомості, як найдосконаліша міра блаженства і краси?

В рідких моментах повного щастя в цьому земному житті я лину спогадом до тієї дивної-дивної ночі, коли я малою дівчинкою перебувала в Господньому домі. В моїх приглухуватих ушах я чую тоді, замість звичайної какафонії, музику сфер, і в моїх примкнених очах на коротенький часок, може на соту частину секунди, мені ввижається Небо.

Чи відчиниться воно передо мною навстіж в годину смерти?..

Нью Йорк, жовтень, 1957 р.

Видубицький Монастир, Київ – з альбому “Просто Україна”.
Фотографії Тані Д’Авіньйон.

УКРАЇНІ

Україно,
Ти – сонце весняне,
Моя рідна, моя золота...
Твої древні задумані храми,
Старовинні чудесні міста –
Ніби в казці, де час зупинився,
Щоб усе, що було, пригадати:
Тихі співи і танці вогнисті,
Щебетання в садку біля хати,
І тумани, і роси краплисті,
І героїв славетних життя, –
І мале босоноге дитя,
Що біжить радо з піснею в поле
І сміється, хоч ніженьки коле!..

Я. Черняк

**Український
Вільний
Університет є
недержавним
вищим учбо-
вим закладом,
який офіційно
визнаний
Баварським
урядом**

ВІРА ВОВК – ПОЧЕСНИЙ ДОКТОР УВУ

(Пресове бюро УВУ). – З травня 2012 р. у головній викладовій залі Українського Вільного Університету відбулася зустріч з проф. д-р Вірою Селянською-Вовк, письменницею, літературознавцем, перекладачем, лавреатом Шевченківської премії, невтомним будівничим мостів між українською і португальсько-бразилійськими культурами, почесним доктором філософії УВУ. Почесним докторатом УВУ Віра Селянська-Вовк була відзначена з нагоди 91-ої річниці УВУ у січні цього року.

Вечір відкрила і вела проф. д-р Ярослава Мельник, ректор УВУ. Привітавши студентів і гостей цього вечора, серед яких були українська мисткиня з Женеви Зоя Лісовська, літературні перекладачі Маргарита Жердинівська та Лідія Крюкова-Качуровська, Ярослава Мельник ознайомила учасників вечора з окремими сторінками життєвого і творчого шляху письменниці, часто влітаючи у своє слово ремінісценції з текстів самої Віри Вовк і відгуків критики. Як ось цей (Валерія Шевчука). «Вона (Віра Вовк) – «жрекиня мистецтва, при тому самовіддана, життя якої є вічним пошуком краси та мистецьких вражень, і яка вустами своєї героїні молиться: «Святий Франческо! Дай мені завжди порожній гаманець й уста, повні поезії».

Після вручення Вірі Селянській-Вовк диплому почесного доктора докторант УВУ Тетяна Пархоменко привітала гостю від імені студентів. Присутні з нетерпінням очікували слово-подяку відомої письменниці. Виступ Віри

Вовк складався з двох частин – з подяки у формі ретроспективного огляду власної творчості, насамперед перекладацької, та звернення до студентів. На початку свого слова Віра Вовк, зазначивши, що УВУ – це «висока українська інституція, за яку ми усі горді», огляд свого доробку перекладача розпочала зізнанням, що не вважає «себе перекладачем і ніколи ним би не стала, якби хтось інший посвятився у Бразилій цій справі». За словами Віри Вовк, її власна перекладацька діяльність «виросла з насальної потреби проголосити ім'я України в латино-американському світі ще тоді, коли її не було на мапі незалежних держав світу». З вражаючою скромністю письменниця висловилася про свої переклади, зауваживши, що «між ними є скращі й слабші, але право судити про них залишається за фаховими критиками».

Звернення Віри Вовк до студентів вразило усіх глибиною, скажімо так, подвійної мудрости. Це було слово інтелектуала й людини з небуденним життєвим досвідом, яка з перспективи пережитого закликає: «Час майне, мов спалах блискавиці (...). Не думайте здобувати життєві блискітки. Вони короткотривалі й не приносять щастя. Всі матеріальні здобутки, але також почесні, премії, відзначення, можуть бути приємні, але вони – не істинні. Істинне те, що залишимо для світу, те, що хочемо дати Україні, адже для неї ми народилися українцями».

Після цікавої дискусії, що продовжувалася і під час прийняття, цей небуденний вечір-зустріч з Вірою Вовк закінчився спільним виконанням студентської пісні «Gaudeamus igitur».

THE ENIGMATIC MARKO VOVCHOK

by Olesia Wallo

It will be 105 years in August since the death of perhaps the most mysterious woman writer in Ukrainian literature, who, like George Sand in 19th-century France and George Eliot in 19th-century Britain, published her

works under a male pen name—Marko Vovchok.

During her eventful life (1833-1907) and literary career, Mariya Vilins'ka (Marko Vovchok's real name) moved with astonishing ease between countries, languages, and cultures. She wrote and published in Ukrainian, Russian, and French, translated from French, German, English, and Polish, and operated so well in these and other languages that native speakers frequently could not believe she was a foreigner.

Besides mastering languages and cultures, however, she had also managed to steal the hearts of quite a few famous literary men—from her first husband Opanas Markovych, a Ukrainian folklorist and ethnographer, to Panteleimon Kulish, who invented her pen name and edited her first collection of stories, to Russia's celebrated writer Ivan Turgenev and the Russian literary critic Dmitri Pisarev. While many men of her time were mesmerized, more than a few women expressed their bewilderment and ire, calling into question Marko Vovchok's integrity in both personal and professional matters.

From *Instytutka* by Marko Vovchok:*

A day, a week, a month, a half-year passed, like a river rushing by. It seemed quiet and peaceful in the little village with its blossoms and its greenery. If only one could see what was really going on behind the scenes! People woke up crying and went to bed crying and cursing their lot. The young mistress had twisted everything to her own liking. She handed out the hard work and a tough time to everybody, forcing everyone to put a shoulder to the wheel — the handicapped and little children not excluded. The children tidied her orchard and tended her turkeys; crippled folk sat in the orchard scaring off the sparrows and other birds. The mistress always found reason to pour words of scorn on everything so that it made you feel that the work you were doing was slave labor. She saw all that went on as if she had had a hundred eyes. She glided back and forth about the village like a lizard, and God only knows what it was in her: she had only to look at you and it would be as if she was crushing your heart in her hand.

* English translation by N. Pedan-Popil. From: Marko Vovchok. *Ukrainian Folk Stories*. Ed. H. B. Timothy. Saskatoon: Western Producer Prairie Books, 1983. Pp. 97-134.

Sharing

NEWS & VIEWS...

Marianna Zajac, UNWLA President

As this issue of *Our Life* arrives at your doorstep, we trust that you are enjoying the many summer events in our Ukrainian communities across the country. How fortunate we are that the Ukrainian community has managed, while admittedly diminishing in numbers, to survive and offer us a large variety of children's summer camps, festivals and concerts to enrich our lives.

The natural process of assimilation aside, I think we would all agree that the Ukrainian language, although we may not all be completely fluent in it, is a significant binding force in the diaspora. Without any doubt, Ukrainian should be the one official language of Ukraine and therefore be its steadfast binding force. The draft law on the "Principles of State Language Policy," introduced and approved by Ukraine's Verkhovna Rada on June 5, 2012, is very disturbing since it contravenes the Constitution of Ukraine, which states that the state language of Ukraine **is** the Ukrainian language. The draft law constitutes a serious threat to the future status of the Ukrainian language and its role as the sole official state language of Ukraine. The UNWLA joins the voices of Ukrainians worldwide that stand in defense of the Ukrainian language. The UNWLA joins the Ukrainian World Congress and the World Federation of Ukrainian Women's Organizations in calling upon the Ukrainian government authorities to prevent the domination of the Russian language in an independent Ukrainian state.

Our membership is anticipating and working steadfastly towards the official opening on September 1st of the UNWLA's Women's/Gender Studies at the Ukrainian Catholic University in Lviv. This is a very exciting time for our organization. The UNWLA was built on the shoulders of *Soyuz Ukrainok Ukrainy* whose very foundation rested on the education of women. This endowment will allow us to continue and reinforce this foundation. We would like to sincerely thank our regional councils, branches, and all individuals who have generously contributed to our fundraising campaign thus far. The response has been very encouraging. However, I would like to bring special attention to Branch at

Large #56 of North Port, Florida, both for the branch's own contribution and for the extraordinary campaign spearheaded by the branch founder, UNWLA Honorary Member Maria Nawarynska. The North Port community campaign proved the formula: **vision + belief + commitment = success**. We sincerely thank you!

This issue of *Our Life* features some archival materials from Milena Rudnytska who believed that "...developing intellectual values stopped being a diversion for [the Ukrainian woman], becoming rather an internal necessity." (*Dilo - 1924*) We know that our goal to empower the young female students at the UCU through a broader education will not be achieved overnight. It will require a long-term commitment which is precisely what our endowment offers—a long-term commitment to realize the change we hope to achieve. As women progress, everyone in society benefits, including men, children, and families. We know that opening this door to self-realization for young women will lead to more choices, opportunities, and useful information in how to live their lives.

This long-term commitment will yield long-term fruits. We, as women of Ukrainian descent, should support this project and strive together as members of the UNWLA to make it an outstanding success. Criticisms or doubts are unfounded since tapping into the limitless potential of young women is not only the smart thing to do but also the right thing.

On the national level, our organization, with its branches from California to Massachusetts, continues its work, and we unite on the platform of education. There is no doubt in the minds of the UNWLA Executive Committee that we are blazing an important trail in Ukraine because education cannot be stolen nor sold in the marketplace. As Milena Rudnytska stated, "*a woman's organization will unite us all without regard to class or political bent because women's interests are the same for all of us!*" (*Nasha meta - 1919*) Yes, women's interests are the same for ALL of us!

In an article published in *Our Life* in November of 2011, Dr. Martha Bohachevsky-Chomiak stated: "By creating an Endowment for a Gender Studies Program at UCU, we could demonstrate an intelligent initiative for all of Ukraine. UCU has proven, through the years of its existence, an ability to build on its resources, not merely to use those resources." I eagerly invite you to join us in this historic campaign!

CALENDAR OF EVENTS

May 24th Teleconference of UNWLA Executive Committee

June 2nd The annual NJ Regional Council annual meeting was held in Newark, NJ. The President and UNWLA archivist, Olya Drozdowycz, participated in the meeting. Oksana Dats, former President of Branch 131, was elected President of the Regional Council. UNWLA Honorary Member, Olya Trytyak, was presented a certificate of appreciation for her many years of dedication in the preservation of UNWLA archives. (See picture) Outgoing President, Olya Lukiw, received a certificate for her tireless work as Chairperson of the UNWLA XXIX Convention and thanked for her years of very successful leadership as President of the Regional Council. We congratulate all three ladies!

President presenting certificate of appreciation to UNWLA Honorary Member, Olya Trytyak.

June 16th Executive Committee meeting at UNWLA headquarters

June 21st Teleconference call with Regional Council Presidents. The purpose of the call was to share the ongoing projects of the Executive Committee and National Board as well as to address any concerns or questions the Presidents may have. This form of communication will occur quarterly.

June 23rd The UNWLA and SFUZHO arranged a gathering with Olena Suslova, candidate from Ukraine to the UN CEDAW governing body,

Gathering with Olena Suslova, CEDAW governing body candidate.

at the UNWLA headquarters in NYC. The Regional Council of NY graciously hosted the event. (See picture) Ms Suslova, a dedicated women's rights advocate, shared information on her candidacy as well as her views on the current status of women in Ukraine. We wished Ms. Suslova much success on the upcoming election.

June 24th At the annual meeting of The Ukrainian Museum the UNWLA welcomed two new members to the Museum's Board of Trustees – Chryzanta Hentisz and Maryann Marsch-Hoydys. We welcome them and trust that they will reap much personal satisfaction from their volunteer work at this worthy institution.

June 25th The President participated in a teleconference call of the Board of Directors of the Ukrainian World Congress.

June 28th Teleconference call with UNWLA Standing Committee Chairs. As stated above, the purpose was to share information from both sides – that is, the Executive Committee and the Chairpersons. These calls will also be scheduled quarterly.

ANNOUNCEMENT

The annual meeting of the UNWLA National Board will take place on November 2nd – 4th, 2012 at UNWLA headquarters @ 203 Second Avenue, New York, New York. Further information will be mailed to the members of the Board.

OUR COVER – Christina (Holowchak) Debarry is a well-known artist both among Ukrainians and within the wider community, including Europe. She is accomplished in various styles of art, especially in woodcuts and in pastels. Christina has been awarded many prizes and is a member of many prestigious organizations.

She has been listed in *Who's Who in American Art*. She served as President of the Pastel Society of America and is an Elected Full Signature Member. Additionally, she is an Elected Full Member (vice-president) of the Allied Artists of America, Elected Full Member of The Catharine Lorillard Wolfe Art Club, Elected Full Member of American Artist Professional League NY, and Elected Full Member of Audubon Artist. She is also the recipient of Honoree 2006 Art du Pastel en France (Giverney, France), the Gold Medal of the Art Spirit Foundation, the Pastel Award of Allied Artists of America, and the Pastel Award of Audubon Artists. Ms. Debarry gave many pastel painting workshops in the USA as well as Canada, Bermuda, France, and Mexico. Christina Debarry's art has been published in many art books and magazines.

MILENA RUDNYTSKA

6.15.1892 – 3.29.1976

This year Ukrainian women's organizations are celebrating the 120th anniversary of the dedicated feminist and founder of the World Union of Ukrainian Women, Milena Rudnytska. Her name went down in the history of the Ukrainian national movement as that of a noted activist in the political life of Western Ukraine during the years of Polish occupation. Rudnytska was also universally recognized as one of the visionaries in the women's movement and one of its leading activists in the interwar period. She served as President of the Executive Board of the Ukrainian Women's Union from 1928 till 1939, President of the World Union of Ukrainian Women, and President of the women's political organization "The Host of Princess Olga." She also served as Ambassador of the Ukrainian National Democratic Alliance to the Polish parliament, where she was actively involved in the work of education and foreign affairs committees. This is only a partial list of Rudnytska's many activities.

Having taken part in the November Act and the ensuing Ukrainian-Polish armed struggle for Lviv, during which she, as a woman, was given no other work but cooking for the troops, Rudnytska realized that there was a great need for a Ukrainian women's organization that would give women a chance to engage in political and societal life. After the loss of Ukraine's independence in 1921, the magazine *Nasha meta* (*Our Aim*) printed an article by Rudnytska in which she articulated her view of women's roles in Galicia's public life and underscored the urgent need to create an independent women's association. This is how Milena Rudnytska became heavily involved in the founding and activity of the Ukrainian Women's Union. In 1921, she became member of its Main branch. In her introduction to the edited volume *Milena Rudnytska: Articles, Memoirs, Documents*, the publication of which was sponsored by the UNWLA, Dr. Martha Bohachevsky-Chomiak writes: "Rudnytska's activism transcended the boundaries of just one organization or group and became a significant phenomenon in the political life of Western Ukrainians. Rudnytska's speeches in the international arena made her an important figure nationwide."

Milena Rudnytska was born on July 15, 1892, in the town of Zboriv in the Ternopil region.

After the death of her father, her family moved to Lviv, and Rudnytska was one of the first girls in Galicia to complete the full course of study at the secondary level. She entered the Ukrainian department at Lviv University, opened after a prolonged struggle of Ukrainians in Galicia for their right to receive higher education in their native tongue. During World War I, she continued her studies in Vienna—at that time a place of exuberant cultural life for Ukrainians: organizations such as the student group "Sich," the Union for the Liberation of Ukraine, created by Eastern Ukrainians, and a very active Women's Committee operated there. In Vienna, Rudnytska met her future husband, attorney and journalist Pavlo Lysiak, but their marriage was short-lived. After the divorce (initiated by her husband), she raised her son alone and never re-married. She then dedicated her life to political and public activism.

Rudnytska received a secondary school teaching degree in Philosophy and Mathematics, followed by another degree in pedagogy and didactics. She earned her living by teaching, eventually becoming a Professor at the High Pedagogical Institute in Lviv.

Milena Rudnytska was a true patriot, someone who always defended the interests of the Ukrainian nation, as did the majority of women's movement activists at that time. In one of her works, she stated: "Despite their membership in the party, women would not let themselves be drawn into the thick of party politics. They did not adhere to the party discipline when it dictated something contrary to their conscience. The women went where reason and national interests told them to go..."

Milena Rudnytska was very active in politics. Having joined the Ukrainian National and Democratic Alliance (UNDA), which Ivan Franko helped found, Rudnytska represented this party at the Polish parliament (Sejm) for two terms. In her speeches at the sessions of the parliament, she refused to compromise in her defense of the rights of Ukrainians in the Polish-occupied Western Ukraine. When the leadership of her party signed an agreement with the Polish government about cooperation on a number of issues, Rudnytska left the party. Although some moderate members of the parliament (unlike their chauvinistic Polish colleagues who were in the majority) made an attempt to cooperate with the representatives of national minorities, Rudnytska did not see in their "normalization" efforts a firm guaran-

tee of the rights of Ukrainians. To the contrary, the Polish occupation government was making every effort to deprive Ukrainians of their national rights in all spheres of Ukrainian life.

During 1928-1934, Milena Rudnytska represented Western Ukraine at the League of Nations in Geneva, where she informed the international community about the criminal pacification of Ukrainians by the Polish authorities. Seeking support of European states in Ukrainian matters, Rudnytska visited almost all European capitals, spoke at the League of Nations about *Holodomor* in Ukraine, and agitated against communism abroad. After the founding of the Ukrainian National Council in 1948, she served as its representative in Switzerland.

In 1928, Rudnytska was elected President of the Ukrainian Women's Union, and she served in this capacity till the beginning of World War II. During her term, the organization recruited more than 100, 000 members in 28 regional branches and 110 village circles. Since 1934, she was an active participant in the work of international women's organizations as President of the World Union of Ukrainian Women. "The Ukrainian women's movement was founded on the idea that Ukrainian women are no less responsible for Ukraine's present and future than men," wrote Rudnytska about the women's movement in Ukraine. "We believe that women have special tasks to carry out not only in the family but also in society, in the life of their nation and of all humankind. These tasks are closely associated with motherhood and the mothering instincts women possess... Activists in the women's movement are convinced that women have the right and the duty to introduce into the life of their nation their experiences and their understanding of what is good and just..."

Justifying and defending the Ukrainian Women's Union required much energy and effort. The Polish opposition and some Ukrainian political figures tried in vain to push Rudnytska out of politics. To this end they created alternative women's organizations of varying political stripes. At the demand of the Polish government, who were afraid of Rudnytska's sharp critiques and her dedication to the defense of Ukrainian rights, the UNDA leadership prevented her re-election to the Sejm. Thereafter Rudnytska took active part in creating the Contact Committee that aimed at uniting moderate Ukrainian parties in the struggle for Ukrainian rights in nationalist Poland of the interwar period.

Milena Rudnytska had zero tolerance for all authoritarian regimes. She condemned both

Communist and Nazi ideologies, and after meeting the Italian dictator Mussolini, she wrote a long article that denounced authoritarianism.

Rudnytska was also a journalist and a writer. Her articles on political, cultural, feminist, and educational topics appeared in the Ukrainian and Viennese press. She edited the women's page in the weekly *Dilo (Action)*, and in 1935-1939 she worked as editor-in-chief of the magazine *Zhinka (Woman)*. In 1950-1958, she worked for the newspaper *Svoboda* in the United States, and in 1956-1960, at the Ukrainian radio station "Svoboda" in Munich. Rudnytska authored a number of essays, including "Ukrainian Reality and Women's Tasks," "Western Ukraine under the Bolsheviks," and "Twenty Years of Polish Lawlessness in Western Ukraine," as well as book-length studies *Don Bosco: Individual, Teacher, Saint; Invisible Stigmata*; and *From the Past of the Rudnytsky Family*.

After the first Bolshevik occupation of Western Ukraine, in an effort to avoid government repressions, Rudnytska illegally crossed the border. First she lived in Cracow, later in Berlin and Prague, and after the war, the International Red Cross invited her to move to Switzerland. There Rudnytska founded the Ukrainian Aid Committee that helped over 500 families from Czechoslovakia, which had been occupied by the Red Army, escape to the West. She chaired this Committee until her emigration to the United States in 1950.

When in 1963 His Beatitude Patriarch Josyf Slipyj returned from the Siberian gulag, Milena Rudnytska, who had become very devout in her elder years, was among the first people to greet the Head of the Ukrainian Greek Catholic Church. Her monograph *Invisible Stigmata* is one of the best works on Josyf Slipyj.

Milena Rudnytska passed away on March 29, 1976, in Munich. In 1993, her remains were transferred to Lviv for a reburial.

For the members of the UNWLA, Milena Rudnytska will always be a model of ardent Ukrainian patriotism and selfless service to her people. Even today, the national idea continues to be the driving force of most Ukrainian women's organizations. As Rudnytska had put it once, "the Ukrainian women's movement draws its inspiration and strength from the national idea..."

Abridged translation by Olesia Wallo

Sources: Martha Bohachevsky-Chomiak, M Diadiuk, eds. *Milena Rudnytska: Articles, Letters, Documents*. Lviv: Misioner, 1998.

UNWLA PHILADELPHIA REGIONAL COUNCIL HOLDS ANNUAL MEETING

First row (l to r): Maria Pazuniak, Vera Kushnir, Oxana Farion, Marianna Zajac, and Anna Suhy. Back row (l to r): Petrusia Sawchak, Marta Pelensky, Daria Lissy, Myroslawa Nowakiwsky-Voloshyn, Anna Hawryluk, Christina Pluta, Iryna Buczkowski, Oksana Woroch, Anna Maksymowych, Ulana Prociuk, Oksana Mandybur, and Halyna Keller. Photo by Olha Bilinsky

The UNWLA Regional Council located in the Greater Philadelphia Area is just one of the nine such councils in the Ukrainian National Women's League of America, Inc., the largest and oldest Ukrainian women's organization in the United States. Founded in 1938, the Philadelphia Regional Council will be celebrating its 75th anniversary on June 5, 2013.

Seven of the 14 branches of the Philadelphia Regional Council hold meetings at the Ukrainian Educational and Cultural Center (UECC) in Jenkintown, PA. The other branches are located in Chester, PA, Bethlehem, PA, Trenton, NJ, Wilmington, DE, and Columbia and Baltimore area in Maryland.

On May 6, the Philadelphia Regional Council of the UNWLA reviewed its accomplishments for the past year and elected new officers at its annual meeting held at UECC.

Honored guest at the meeting was Marianna Zajac, UNWLA President, who spoke about

(among other things) the \$100,000 endowment being established by the UNWLA for Women's/Gender Studies at the Ukrainian Catholic University in Lviv, Ukraine.

The following members were elected to the Philadelphia Regional Council: Iryna Buczkowski (president), Myroslawa Nowakiwsky-Voloshyn (1st vice-president), Marta Pelensky (2nd vice-president and corresponding secretary), Oxana Farion (secretary), Oksana Smolynets (treasurer), Olha Mykhaylyuk (education), Maria Kovalenko (hospitality), Nadia Luchanko (public relations), all members of Branch 10 (events/programs), Oksana Woroch (culture/museum), Oxana Farion (organizational committee), Dr. Daria Lissy (scholarship programs), Danna Yudyna (social welfare), Petrusia Sawchak (press), Daria Fedak/Christina Pluta and Oksana Mandybur (auditing committee), and Halyna Keller (member-at-large).

Petrusia Sawchak

Attention Prospective Authors

We would like to invite press secretaries of UNWLA branches and all readers of English-language materials in *Our Life* to write and submit articles, activity reports, book/film/theater show reviews, profiles of interesting women in your branches and communities, or stories about various aspects of life in the Ukrainian diaspora—in short, anything that you think might interest *Our Life* readers, whether informative, educational, or simply entertaining!

Please include a telephone number with your submissions.

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ В ОКРУЗІ СУА ЧІКАГО

29 квітня 2012 року союзнянки 101-го Відділу СУА організували товариську зустріч в Окрузі Чікаго. Цього року минає 44 роки від заснування 101-го Відділу Союзу Українок Америки. До 101-го Відділу СУА належать пані різних хвиль еміграції та різного віку. Між собою завжди маємо добру співпрацю та взаєморозуміння.

Товариська зустріч мала мету – вшанувати довголітню працю союзнянок похилого віку Округу СУА Чікаго. Вони заслуговують на надзвичайні слова подяки та велику пошану.

В Українському Культурному Осередку парафії св. Володимира і Ольги в Чікаго того ж дня зійшлися наші посестри, які були для нас взірцевим прикладом. Це були наші бабусі, матері і тети. Це були наші сестри, сильні духом та самостійні жінки, які заохочували нас до праці в лавах Союзу Українок Америки.

Оленка Матвішин, перша заступниця голови 101-го Відділу СУА, голова підготовчого комітету і ведуча цієї імпрези відкрила товариську зустріч. Хвилиною мовчання вшанували членкинь, які відійшли до вічності. Голова відділу Марія Шпитко привітала присутніх та одночасно подякувала сивочолим членкиням за їхню багаторічну працю в лавах СУА. Гостями були членкині 22-го, 29-го, 36-го, 74-го і 84-го Відділів СУА. Пані Хойнацька, яка належала до колишнього 84-го Відділу СУА, пригадала присутнім про активну діяльність в минулому їхнього відділу.

Марія Щерб'юк прочитала молитву Союзу Українок Америки. Прозвучали привіти від голови Округної Управи Чікаго Любомири Калін, від колишнього диригента хору "Сурма" п. Литвинишина.

Гості – союзнянки ділилися своїми спогадами про діяльність їхніх відділів. Многолітством вітали наших гостей, а окреме вітан-

ня прозвучало для 36-го Відділу СУА, який цього року святкує своє 80-ліття.

Анна Зелісько, членка 36-го Відділу СУА зазначила, що вона та її посестри горді бути членками 36-го Відділу СУА та в міру можливості працювати зі своїми приятелями, звеселяти дитячі душі післаними пакунками та обдаровувати сиріт ласкою і увагою.

Пані Стефа Форович, членка 22-го Відділу СУА, довголітня референтка суспільної опіки пригадала присутнім про працю суспільної опіки та заохочувала нас не забувати про збірки для сиріт в Україні чи збірки на "Писанку", яку щорічно організовували під церквами в Чікаго.

Нажаль, з привілеями "золотого віку" багато пань не спроможні вийти з хати. 74-ий Відділ СУА представляли лише дві пані: Володимира Мацюрак і Віра Хрептовська. Оленка Харкевич, перша заступниця голови 22-го Відділу СУА підкреслила у своєму виступі, що рідшають ряди в їхньому відділі, відходять наші посестри туди, де будуть вічно. Колись 22-ий Відділ СУА був дуже активним в Окрузі Чікаго. Тепер, через похилий вік членок, праця у відділі обмежена тільки до щомісячних сходин та точного виконання доручень Округної і Головної Управ СУА, завжди при розмові підкреслює голова відділу пані Любомира Шеремета.

Численно відгукнулись на участь в зустрічі пані з 29-го і 36-го Відділів СУА. Комітет організації зустрічі спілкувався з панями, які не змогли прибути. Багато цікавого та корисного ми почерпнули від них. Наші молитви, дорогі посестри, з Вами, то ж нехай Господь потішить Вас.

Головним доповідачем була Мотря Мельник, членка 101-го Відділу СУА. Вона описала всі аспекти праці союзнянок Округу Чікаго.

З вишитими рушниками членки 101-го

Вид на залу.

Відділу СУА вітали гостей. Українські рушники додавали ще більш святкового настрою. 101-ий Відділ СУА зробив приємний подарунок для всіх гостей, а допоміг в цьому 29-ий Відділ своїми пожертвами. Всі присутні дякували союзникам-організаторам 101-го Відділу СУА.

За смачним обідом присутні співали українські народні пісні. Членки 101-го Відділу СУА розважали гостей. Своім співом чарувала

Оксана Олексин, Оленка Шкробут розважала гумором, а Світлана Костишин читала свої вірші.

Присутні не поспішали повертатися додому. Святковий настрій і радість панували між нами.

З роси та води Вам, любі посестри! Всіх Земних благ!

Марія Щерб'юк,
пресова референтка Округи СУА Чікаго.

Загальні Збори 45-го Відділу СУА ім. Катрусі Зарицької, Округа Дітройт

17 січня 2012 року відбулися загальні збори 45-го Відділу СУА. Збори відкрила голова Стефа Король молитвою. Вибрано президію зборів: голова – Наталка Гевко, секретарі – Віра Крива і Ніна Василькевич. Члени управи та референтки звітували про успішно проведену працю протягом року.

Активно працює референтка суспільної опіки – вислано три пачки з одягом, взуттям і дитячими книжечками до багатодітної родини (13 дітей) священика в Україні. Референтка суспільної опіки і Дарія Конюх відвідують наших членок і часто їм допомагають.

Членки відділу активно включаються в працю громадських організацій: НТШ, ПЛАСТ, церковні хори, Марійська дружина. Шість членок входять до складу Окружної Управи СУА Дітройту.

Фінансуємо одну стипендію на суму 110 дол. Культурно-освітня референтка Ірина Джуль підготовляє цікаві доповіді на наші місячні сходини. У книзі Львівської політехніки появилася допис про творчість нашої поетеси, членки відділу Віри Кривої «Досягнення представників української діаспори».

Присвячено одні сходини членці відділу Марті Шехович з нагоди її 90-ліття.

Вибрано нову управу відділу: голова – Стефанія Король, заступниця голови – Ірена Прийма, секретар і пресова референтка – Ніна Василькевич, культурно-освітня референтка – Ірина Джуль, референтки суспільної опіки –

Тамара Івасюк та Іванна Груник. Контрольна комісія – Дарія Конюх.

Багато союзнок відділу отримали Грамоти признання за віддану працю в СУА, окрузі і відділі.

За приналежність і працю в СУА протягом 50-ти літ: д-р Марія Балтарович, Ірина Джуль, Наталка Гевко, Стефанія Король.

Признання за віддану працю в СУА: Іванна Груник, Тамара Івасюк, Дарія Конюх, Ярослава Коссак, Валентина Патерин, Зеня Серафин. Признання за довголітню працю – Таїса Розгін.

Признання за збереження української духовости і культури: Ірина Джуль, Віра Крива, Ніна Василькевич.

Звання Почесних членок отримали: Стефанія Король, Ірена Прийма.

Признання за 11-літню працю на посту голови відділу одержала Стефанія Король.

З нагоди 100-ліття з Дня народження п. Леся Лятишевська одержала грамоти від Головної Управи СУА, від Дітройтської Округи СУА і від 45-го Відділу СУА, а також привіти від губернатора штату Мічіган і від мера міста Воррен.

Замість квітів в пам'ять бл. п. Валентини Євич відділ склав 70 доларів на Пресо-вий фонд журналу «Наше життя».

Стефанія Король,
голова 45-го Відділу СУА.

Союз Українок Америки має вебсайт, на якому Ви можете подати оголошення про збори, повідомити про події Вашого Відділу чи Округи, ознайомити інших із своїми програмами.

Адреса вебсайту СУА: **www.unwla.org**

Інформації висилати на e-mail адресу: cyawebmaster@UNWLA.org, або: Zoriana Haftkowycz, 761 W. Foothill Rd. Bridgewater, NJ 08807. Тел. 908-231-9158. Чим більше світ про нас знатиме, тим краще.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР, ПРИСВЯЧЕНИЙ ТВОРЧОСТІ НІНИ ВАСИЛЬКЕВИЧ

20-го травня 2012 року в домівці Союзу Українок Америки у Ворені, Мічиган відбувся літературний вечір добре відомої в Детройті поетеси Ніни Василькевич. Вечір відкрила голова 76-го Відділу СУА Таня Бедрус і представила Н. Василькевич як поетесу і громадську діячку, потім передала слово голові Окружної Управи СУА Лідії Яхницькій.

Л. Яхницька сказала про Н. Василькевич як про скромну, працьовиту, талановиту і свідому поетесу-патріотку, а також як про довголітню протоколову секретарку Окружної Управи СУА в Детройті, старанну протоколову секретарку на Конвенції СУА, яка проходила в Детройті та авторку багатьох статей в українськомовних газетах і журналах діаспори про життя української громади Детройту.

Про життєвий і творчий шлях Н. Василькевич в Україні розповідала її подруга, кандидат медичних наук Валентина Оніщук. Вона охарактеризувала творчість Ніни як оптимістичну лірику, що торкається багатьох життєвих тем, і продекламувала декілька хвилюючих віршів, які відобразили різні періоди життя поетеси.

Ніна Василькевич (Кордибан) народилася 28 травня 1941 року в місті Хорол Полтавської області. Закінчила з золотою медаллю Хорольську середню школу №2 і відразу почала в цій же школі свою педагогічну працю, одночасно навчаючись заочно в Полтавському педагогічному інституті на філологічному факультеті. Брала участь в кількох обласних поетичних веснах, де в 1971 році отримала перше місце в змаганнях на кращу поезію року.

До виходу на пенсію вчителювала, очолювала поетичну студію «Журавлинка» при райгазеті «Хорольщина», пізніше – студію «Червона Калина» при райгазеті «Трудова слава» в Диканьці на Полтавщині. Твори Ніни Василькевич друкувалися в Київському журналі Спілки письменників «Дніпро», в газетах «Зоря Полтавщини», «Хорольщина», «Трудова слава». В 1996-му році у Полтавському видавництві «Ворскла» вийшла книжка її поезій «Тобі», з якою вона була представлена разом із групою полтавських поетів на літературному огляді в Києві у Будинку Письменника.

У 2001 році виїхала до США. Співробітничала в США з українськими часописами «Свобода», «Детройтські Новини», «Сівач»,

«Нова Зоря» та з журналами «Світло», «Наше життя», є членом редколегії газети «Детройтські Новини» та активна в декількох українських організаціях Детройту, веде щорічні поетичні щоденники, якими ділиться з друзями.

Доктор В. Оніщук на закінчення своєї розповіді побажала поетесі доброго здоров'я, щасливих років життя та творчих успіхів і вручила букет квітів.

Від редакційної колеги «Детройтських Новин» поетесу вітала її колега по редакційній праці Катерина Ткачук. Вона подякувала за моральну підтримку і допомогу під час кількарічної спільної праці для громади в редколегії «Детройтських Новин».

Детройтська поетеса Віра Крива привітала Н. Василькевич і продекламувала спеціально до цієї зустрічі написану нею жартильну поезію. Були привітання від Валентини Шайди, Ірини Прийми та кількох інших гостей. Багато привітань, багато квітів і побажань – все це свідчило про те, що присутні мають велику пошану до Ніни та її поезії.

Відбулася презентація книжки – поетичної збірки Н. Василькевич «Намісто днів», яка вийшла в Полтаві у видавництві «Дивосвіт» восени 2011 року. Ніна розповідала про те, як вона працювала над цією збіркою, декламувала вірші з її поетичних щоденників останніх десяти років, які стали джерелом нового видання. Назва збірки «Намісто днів» говорить про те, що ці поезії писалися дні за днями, тижні, місяці і роки, так, як проходило життя. Кожний, хто слухав прочитані Ніною поетичні твори, які несуть правду

Ніна Василькевич презентує її збірку поезій «Намісто днів». Фото Марії Рипан.

45-ий Відділ СУА Детройту.
 Сидять зліва: Марія Дяків, Стефа
 Король – голова Відділу, Ніна
 Василькевич, Дарія Конюх.
 Стоять зліва: Таїса Розгін, Зеня
 Серафим, Віра Крива, Ірена Джуль,
 Тамара Івасюк, Ірена Прийма.
 Фото Марії Рипан.

життя, роздуми про минуле і сучасне, щиро були вдячні авторці.

Поміщені в збірці вірші в більшості сентиментальні, написані з любов'ю до природи, до людей, а також реалістичні («Літо в Україні», «Човен часу»), обнадійливі («Жовта стрічка»), турботливі («Ведуть до трауру війни дороги») і просто побутові, взяті з життя, виношені в серці, викарбовані розумами та вмінням, любов'ю до рідної землі і до людей. У виданні є також декілька поезій національно-політичного характеру, наприклад «Гомонять кургани», «Жертвам голодомору 1932-1933 років».

У вірші «Моя Україна» Н. Василькевич в кількох рядках зображує історію нашої Батьківщини:

*Пройшла через вогонь і воду
 Та зберегла чарівну вроду
 Моя прекрасна Україна.
 Вривались зайти безупину.
 Та не ставала на коліна
 Моя незламна Україна.
 Нарешті здобули свободу
 Нацадки мудрого народу –
 Моя безсмертна Україна.*

У книжці є багато інших, фахово підібраних і вартісних, написаних на високому рівні поезій, з різними, навіть трагічними інтонаціями. Тенденційно відчувається прагнення авторки сіяти добро і взаємне пошанування між різними верствами народу – і поміж тими, що проживають в Україні, і тими, що розсіяні по світах у діаспорі. Поезія Н. Василькевич – це стан її душі. Вона пише про те, що хочеться сказати вголос, щоб почули всі. Для багатьох наших читачів збірка поезій Н. Василькевич «Намісто днів» стане відкриттям добротворчої поетеси, яка словом наближає нас до розуміння багатьох життєвих ситуацій, наближає до України.

Ніна не забуває Україну, часто буває там, спілкується з ріднею, із знайомими, зустрічається із своїми колишніми учнями та ко-

легами по роботі, ділиться на літературних зустрічах своїми враженнями про життя, вираженими в поетичній формі.

Книжечку «Намісто днів» з автографом поетеси могли придбати всі бажаючі, хто прийшов на літературний вечір в домівку СУА Детройту.

Вечір завершився спільною молитвою і виконанням традиційного «Многая літа!» на честь Н. Василькевич всіма присутніми в залі. Щастя, здоров'я, Божого благословення, успіхів у подальшій творчій праці побажали поетесі.

По закінченню вечора всі присутні мали смачну вечерю та могли обмінятися думками про поезію, щойно почуті з уст авторки та інших учасників вечора, а також отримати автографи.

Організували цей літературний вечір 45-ий Відділ СУА на чолі голови Стефи Король, а спонсором виступила Округна Управа СУА Детройту, голова Л. Яхницька, за що їм велика шана і подяка від усіх, хто був учасником вечора.

Катерина Ткачук.

ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКИ ПРО БАТЬКІВЩИНУ

Без верби і калини нема України.
 Україна – мати, за нею треба головою стояти.
 Грудка рідної землі дорожча за золото.
 Де рідний край, там і рай.
 Жити – Вітчизні служити.
 За морем тепліше, та вдома миліше.
 Козацькому роду нема переводу.
 Людина без рідної землі, як соловей без гнізда.
 На чужій стороні Вітчизна удвічі миліша.
 Наша слава – Українська держава.

80-ЛІТТЯ ІРИНИ КРІСИ

*Зліва: 1-ий ряд: А. Кілярська, О. Дем'янчук, Л. Кріса, І. Кріса – ювілянтка, І. Дубас, С. Балагутрак.
2-ий ряд: Е. Бенко, І. Шкарупа, С. Швед, О. Хміляк, Л. Гриців, Н. Сікора, М. Мудрак, О. Шараневич.*

22 травня ц. р. в українському ресторані Nicky's Cafe відбулася товариська зустріч – відзначення 80-ліття уродин активної членки, відданої працівниці суспільної опіки відділу Ірини Кріси.

Ми, членки колишнього 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки (а було нас 16) гучним многолітством і квітами привітали входячу до залі Ювілянтку з донею Лесею.

Наша Ірина, уродженка Львова, з дому Ліщинська, долею життєвих доріг з родиною опинилася на еміграції спочатку в Німеччині у Новому Ульмі. Тут вона ходила до гімназії, належала до Пласту і до КЛК (Карпатсько-Лещатарський Клуб), в якому виявила свій спортовий хист. У 1948 році в Нюрнберзі відбулася олімпіада поневолених народів (16 різних національностей), в якій Ірина брала участь в бігу, здобувши 3-тє місце. В Альманаху Ради Фізичної Культури читаємо: «В 1948 році доля злучила три Ірини: Ірину Варцаба, Ірину Барнич-Дубас та Ірину Ліщинську-Кріса, як змагунів з легкої атлетики на олімпіаді 1948 р.»

В 1949 р. родина Ірини виїхала до США, Коннектикут, де Ірина одружується з Володимиром Крісою. Через деякий час родина Кріси прибула до Клівленду, щоб бути разом із вже тут замешканими родинами Вовк і Русин.

Вступивши до 33-го Відділу СУА, Ірина, будучи чутливою до людського горя, відразу виявила себе в шляхетних починах суспільної опіки, щоб допомагати потребуючим нашим людям як тут, на поселенні, так і в Україні. Ірина разом з іншими членками суспільної референтури, двома Стефаніями – Балагутрак

і Швед зосередилася на допомозі потерпілим від повені на Закарпатті, висилаючи пачки з одягом, харчами, ліками, а також гроші в сумі 3350 дол. геріатричному пансіонату для старших в Чернівцях і СУУ в Херсоні.

Дуже чутливо відносились наша Ірина до місцевих старших, німецьких осіб. Під час Великодніх чи Різдвяних свят дарувала їм відповідні гостинці і добре слово. В цій справі допомагала їй доня Леся.

Хочу згадати також сестру чоловіка Ірини св. п. Іванну Вовк, яка на 24-ій Конвенції СУА у Філядельфії за великі заслуги в ділянці Стипендійної Акції була відзначена Почесним членством СУА. Її віддана жертвенна праця увінчалася великим успіхом, принісши користь. Загальна сума виплачених стипендій для потребуючих студентів за її каденції, особливо для виховання священиків, становила понад 90 тисяч доларів.

Жертвенні згадані вище родини Кріси, Вовк і Русин не вагались помагати (це вже особисто) потребуючим дітям в Україні з важкими вадами здоров'я, а особливо Павликові Андрейчукові, якого тримали під своєю опікою протягом багатьох місяців. Минуло понад 20 років з того часу, але Ірина Кріса підтримує зв'язок з Павликом, за що хлопець висловлює безмежну вдячність.

Св. п. Міля Русин віддано, з великим ентузіазмом очолювала відділ в 1994–2001 рр.

Ірина і її найближча родина внесли великий вклад в нашу організацію, головню через 33-й Відділ СУА ім. Лесі Українки у Клівленді.

Ольга Дем'янчук.

UNWLA BRANCH 30 CELEBRATES 25 YEARS OF DEDICATED WORK

*First row l-r: Olia Rudyk, Luba Kuver, Christine Sonevytsky, Nadia Liteplo, Oksana Porodko, President Marianna Zajac, V. Rev. Pastor Kiril Angelov, Christine Sapka, Iryna Hoshovskyy, Nadia Sawcuk.
Second row l-r: Marta Burachok, Vera Berezovsky, Marijka Makarenko, Marijka Zenecky.
Third row l-r: Nadia Howansky, Areta Woroch, Nadia Spiak. Photo by Adrianna Odomirok*

Twenty-five years, one quarter of a century, two and a half decades... No matter how you add it up, it is a long time for any organization and worthy of a celebration. Realizing their anniversary was upon them, UNWLA Branch 30 members started preparing months ago. The celebration, which took place on Sunday, March 25, 2012, began with a religious ceremony conducted by V. Rev. Archpriest and Pastor Kiril Angelov at St. Michael's Ukrainian Catholic Church in Yonkers, NY. Members of Branch 30, dressed in Ukrainian embroidery, participated with other parishioners during the morning's 10:00 a.m. High Mass. After the services, Father Kiril ceremoniously blessed the members of Branch 30 and christened the branch in the name of patroness Lidia Krushelnytsky.

Following Mass, a luncheon was held at the Ukrainian Youth Center in Yonkers, NY, with guests and representatives of various organizations. After opening remarks by Branch president Marta Burachok, Father Kiril led everyone in a prayer, which was followed by the UNWLA prayer and hymn. The *Svitlychka*, sponsored by Branch 30 and directed by Zhana Huralska, performed a number of songs and poems to the delight of all the guests. The students, ranging in age from 3 to 4 were very well prepared and further astounded the audience with the enactment of the play *The Mitten*. Members of Branch 30 honored Mrs. Huralska with flowers and a certificate of appreciation for her dedication to teaching for the past 12 years.

Olia Rudyk, Mistress of Ceremonies and head of the 25th Anniversary Organizing Committee, outlined the work and activities of UNWLA Branch 30. The timeline highlighted the extensive list of charitable events, community outreaches, and cultural projects this small group of women has managed to accomplish over the years. The UNWLA was founded as a charitable and cultural organization with the purpose of uniting women of Ukrainian descent while fostering and spreading the knowledge of Ukrainian cultural heritage. Branch 30 has promoted these goals through sponsored community activities such as art exhibits featuring Ukrainian contemporary artists, courses in making *gerdany* (traditional beaded necklaces), *korovai* and *kolach* (traditional breads) baking classes and workshops on traditional Ukrainian Easter eggs. In addition, financial assistance has been given toward the "Babusia" project, flood-victim relief fund, Children of Chernobyl Relief Fund, donation of clothing to orphanages in Kolomiya, Ukraine, and sponsorship of the university Student Scholarship Program. This year, a major contribution was made to the Ukrainian Museum in New York, thanks to funds raised by Christmas caroling. Additional efforts to raise funds come from such initiatives as Christmas and Easter bazaars and coffee and bake sales after Sunday Liturgy at St. Michael's Ukrainian Catholic Church. It isn't until these activities are summarized in a list that one realizes

how great an impact this Branch and the UNWLA in general make on the local and international community.

Two members were especially honored for the work and dedication within the Branch and within the organization as a whole. Christina Sonevsky was recognized for her initiative in founding the Branch 25 years ago and Nadia Cwiach for her many years of dedicated service as President (6 years) and Treasurer (12 years) of the Branch.

UNWLA President Marianna Zajac spoke about the work and goals of the UNWLA. One of the newest projects underway is the joint initiative with Rector Father Borys Gudziak to spur the development of a women's/gender studies curriculum in the humanities department at the Ukrainian Catholic University in Lviv, Ukraine. Members of the branch had unanimously agreed to donate \$500 toward the newly established Endowment Fund and presented Ms. Zajac with a check towards this very important lectureship program.

During lunch, our guest Natalka Sonevsky introduced a video prepared by Larysa Zielyk of Lidia Krushelnytsky's audio-biography. Pani Lida, director of the New York-based Ukrainian Stage Ensemble, dedicated her life to youth, Ukrainian language, and theater arts. She produced over 150 plays and touched the lives of hundreds of students. In 2002, the Ensemble participated in the First International Diasporan Theater Festival in Kyiv where Pani Lida was honored with a Presidential decree for her signifi-

cant contributions to Ukrainian culture and art. Sadly, Pani Lida passed away in 2009, and so members of Branch 30 unanimously chose such an honored, respected, and talented person as patroness of their Branch.

Pani Lida's son, Lubomyr Krushelnytsky, and his wife Oksana were our honored guests. Oksana Krushelnytsky expressed gratitude on behalf of the Krushelnytsky family, and her words moved all the members of Branch 30 along with guests who knew Pani Lida in one way or another.

A champagne toast, the singing of *Mnohaya Lita*, and the cutting of a delicious 25th birthday cake were enjoyed by all. Guests lingered to enjoy the company and lighthearted atmosphere, plus view the displays presented by the *Svitlychka* as well as the exhibitions of Branch 30 and of Lidia Krushelnytsky.

Branch 30 is flattered by the letters of congratulations and thankful for donations received from various organizations, attending guests, and invitees who could not be present at the anniversary celebration. In particular, we would like to acknowledge SUMA Yonkers Federal Credit Union, sponsors of the luncheon. A big thank-you goes out to everyone who supports the committed work of Branch 30 year round. Be it words of encouragement or financial contributions, support from the community is what drives the members of this Branch and ultimately impacts the success of the UNWLA's honorable endeavors.

ПЕРЕДВАКАЦІЙНІ СХОДИНИ 83-го ВІДДІЛУ СУА

Вже стало доброю традицією союзняк проводити останні сходи перед літнім відпочинком в іншій, нетрадиційній атмосфері. Цього разу 9 травня 2012 р. в Українському Народному Домі. Голова Наталя Дума підвела підсумки праці відділу за першу половину року.

До Луганського відділу Союзу Українок вислано три посилки з одягом для дітей і дорослих, іграшками, які потім союзняки України розвозять в сиротинці.

До Горблянського геріатричного пансіонату вислано два інвалідні візочки за кошти відділу, а три візочки подаровані членками відділу – Іриною Куровицькою, Ярославою Лучечко і Анною Саф'ян.

Активною є стипендійна референтка Ольга Кузьмин, яка постійно піклується про наших стипендіатів.

Багатогранним був виступ Галини Романишин, голови Округної Управи Нью Йорку.

Вона розповіла присутнім про справи в окрузі, дякувала активним союзнякам 83-го Відділу СУА: Ярославі Лучечко, Богданні Слиж, Анні Саф'ян, Оксані Лопатинській, Анастасії Гірняк, які добровільно працюють в Українському Музеї, поповнюючи власноручно виготовленими сувенірами музейну крамничку.

Завдяки Наді Савчук, імпрезовій референтці відділу і Володимирі Біланюк офіційна частина сходи плавно перейшла у розвагову. Наближався День Матері. З цієї нагоди було багато жартів, пісень. Рома Шуган розповіла про Ганну Черінь, Свирида Гудбай «Поезія ностальгія» – жанр популярний серед українців на чужині.

Швидко проминув час. Було затишно і тепло на душі.

Люба Шатанська,
пресова референтка.

ХРЕСТИКІВКА

	1	2		3				4		5		6		
7							8							9
				10										
11			12								13			
				14					15					
16									17					
	18							19						
20														21
22							23		24					
					25									
26		27									28	29		
					30						31			
	32							33						

Горизонтально:

1. Границя.
4. Бджолине господарство.
10. Місто, біля якого гетьман І. Виговський здобув блискучу перемогу над московською ордою.
11. Військова музика.
13. Ручне знаряддя для праці в городі.
14. Місце зборів у стародавній Греції.
16. Африканське полювання.
17. Впорядкована смуга землі в городі.
18. Штучна тканина.
19. Ярмо, рабство.
22. Гори в Азії.
24. Полювання на звірів гуртом.
25. Двочлен в математиці.
26. Хресна мама для батьків дитини.
28. Свобода.
30. Історична провінція в стародавній Юдеї, батьківщина Ісуса Христа і Його 11 Апостолів (крім Юди Іскаріотського).
32. Гуцульська жіноча прикраса на шию.
33. Промовець.

Вертикально:

2. Морський рак.
3. Церковний служитель.
5. Хвороба коней.
6. «Шкіра» дерева.
7. Столиця країни на Близькому Сході.
8. Ставкова риба.
9. Турецька крива коротка шабля.
12. Мала панчоха.
13. Великий Київський князь.
14. Лісовий робітник.
15. Спеціаліст сільського господарства.
20. Дерев'яна огорожа.
21. Літературний віршований твір.
23. Чоловіче ім'я.
27. Частина океану.
29. Столиця Європейської держави.
30. Повзуча тварина.
31. Один з Індонезійських островів.

Відповіді на сторінці 30.

Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки

До нас пишуть...

Із Бразилії...

[...] Від Інституту, студенток та їх батьків прошу прийняти вислови щирої подяки за велику допомогу Вашої цінної установи для нас. За Вас і за спонсорів постійно молимося, прохаючи рясних благодатей з небес. У серпні відвідаю наших Катехиток у Стемфорді й сподіюся, що зустрінемося. Очікуючи Вашої ласкавої уваги на наше прохання, остаюся з глибокою пошаною і вдячністю,

Філомена Процик,
Головна Директорка Інституту Св. Ольги,
Прудентополіс, Парана, Бразилія.

Навчальний рік у Бразилії почався у лютому та триватиме до грудня. Подивляємо посвяту та велику виховну працю Катехиток Інституту Св. Ольги на чолі з теперішньою директоркою та колишньою стипендіяткою США – Філоменою Процик.

Щастя Вам Боже!

Марія Полянська, референтка стипендій США.

* * *

З України...

Шановна Пані Маріє!

Пишу до Вас у цей передсвятковий день, щоб поділитися радісною новиною. Цього року в мене відбувся захист дисертаційної роботи. Після перевірки у всіх інстанціях я отримав диплом кандидата технічних наук за спеціальністю технічна електрохімія.

[...] Захист відбувся в Національному технічному університеті «Київський політехнічний інститут». [...] В результаті усе закінчилося добре і тепер я хочу подякувати усьому колективу Союзу Українок Америки, зокрема Вам, пані Анні Кравчук та своїм спонсорам, які підтримували мене грошима впродовж мого навчання... Нехай Бог дарує Вам усім міцне здоров'я, щоб Ви допомогли ще не одній дитині стати справжнім українцем і закріпитись у житті.

Львів, 2008 р.

Зустріч Марії Полянської з Олегом, його сестрою та їхньою бабусяю-опікуном.

Олег Б.

(Довголітнім спонсором Олега була бл. п. Наталія Пойда з Філядельфії.)

Радіємо успіхами Олега! Гратулюємо! Бажаємо дальших успіхів у вибраній професії!

Анна Кравчук та Марія Полянська.

У ПАМ'ЯТЬ

Пожертви одержані замість квітів та в пам'ять довголітньої членки США Марійки Білінської-Солтис:
200 дол. – Зенон і Арета Голембійовські.
По 50 дол. – Ірка Ткачук, Роман і Марія Ткачуки.
30 дол. – С & П Білінські.
20 дол. – Марія Ганич.

ІЗ РІЗНИХ НАГОД

Щиро дякуємо 91-му Відділові США в Бет-легемі, Пенсильванія за проведення збірки на стипендію для їхньої стипендіятки в Україні.

130 дол. – 91-ий Відділ США.

По 25 дол. – Оксана Козяк, Анна Мац.

По 20 дол. – Надія Цегельська, Оля Цегельська, Nadia Cehelsky-Kidd, Оксана Кіпа, Лілія Ко-зицька, Анна Літкевич, Богдана Михайлів.

10 дол. – Дарія Бердей.

Вітаємо подружжя Анну та Бернарда Кравчуків із 50-річним ювілеєм від дня їхнього вінчання. Замість дарунків складаємо 100 дол. на потреби Стипендійної Акції США через 98-ий Відділ США. Бажаємо здоров'я, благодаті, добра та Многих Літ!

Марія та Богдан Полянські,
Матаван, Н. Дж.

ПОЖЕРТВИ ЗА ТРАВЕНЬ, 2012

500 дол. – Irene Koczerzuk Harris.

440 дол. – 10-ий Відділ США.

400 дол. – Округна Управа США в Н Дж.

350 дол. – Юліян Федак.

По 330 дол. – Звенислава Лебедович, вільна членка США; 76-ий Відділ США; збірка 91-го Відділу США.

По 300 дол. – 33-ий Відділ США; Ihor & Elaine Zankiw (49).

По 250 дол. – Elisabeth Barna & Maria Pecenko (98), Orest Szul.

220 дол. – 92-ий Відділ США.

200 дол. – Ірина Руснак, вільна членка США.

По 110 дол. – Зорянна Клюфас (98), Myron & Rosemarie Martiuk.

По 100 дол. – Євген і Теодозія Федаки (38), Богдан і Марія Полянські (98), Борис Раковський.

50 дол. – Ольга Червінська, вільна членка США.

21 дол. – Рената Бігун (28).

По 20 дол. – Лідія Грешчишин (49), Анна Мельник (49), Ольга Пуцак (49).

6 дол. – Mimi Polanskyj (98).

Спасибі усім за благодійність!

Марія Полянська, референтка стипендій США,
М. Оріся Яцусь, скарбник Комісії стипендій США.

Поправка.

У червневому 2012 р. числі журналу «Наше життя» на с. 25, другий параграф, слід читати: “У світлу пам'ять Олени та Андрія **Молчко** пересилаю пожертву 100 дол. на потреби Стипендійної Акції США через 28-ий Відділ США. *Надія Бігун, Каліфорнія.*»

Перепрошуємо за недогляд.

UNWLA, Inc., Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone / Fax: 732-441-9530

Email: Mariapolanskyj@verizon.net

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ «НАШЕ ЖИТТЯ»

1,000 дол. – 78-ий Відділ США ім. Олени Степанів у Вашингтоні. Висловлюємо подяку виховній референтці відділу Марті Базарко. Завдяки її довголітньому вмiлому та ощадному адмініструванні Світличкою США відділ має фонди на пожертви.
Тереса Царик, голова.

Христина Шпилява, секретар.

400 дол. – у зв'язку із згортанням роботи 33-го Відділу США ім. Лесі Українки, Парма, Округа Огайо.
Ольга Дем'янчук, голова відділу.

100 дол. – в пам'ять **св.п. Дарії Шуст.**
Христина Ринасевич, скарбник 90-го Відділу США.

100 дол. – в пам'ять **бл.п. Олександра Пришляка і бл.п. Ореста Кузьми.** *Таня Осадца.*

70 дол. – в пам'ять **бл.п. Валентини Євич.**
45-ий Відділ США, Округа Дітройт.

50 дол. – в пам'ять **бл.п. Ірини Кіндрачук,** колишньої голови Округної Управи Нью Джерзі.

Ліда Крамарчук, скарбник Округи Нью Джерзі.

50 дол. – замість квітів на свіжу могилу **св.п. Галини Кузьо,** доньки нашої членки Мирослави Кузьо. *106-ий Відділ США, Гартфорд, Округа Нова Англія.*

50 дол. – замість квітів на свіжу могилу **св.п. Василя Василіва,** батька нашої членки Марії Василів. *86-ий Відділ США, Ньюарк, Нью Джерзі.*

50 дол. – замість квітів на могилу **св.п. Ляси Старосольської.**
86-ий Відділ США, Ньюарк, Н. Дж.

50 дол. – замість квітів на свіжу могилу **св.п. Мирона Стебельського,** мужа нашої членки Олександри Стебельської.
86-ий Відділ США, Ньюарк, Н. Дж.

50 дол. – в пам'ять **бл.п. Уляни Старосольської.**
Таїса Богданська.

\$25.00 – in memory of **Halia Janczyszyn.**
Branch #56.

25 дол. – Уляна Климишин.

20 дол. – в пам'ять **бл.п. Парані Лацко,** довголітньої господарської референтки 28-го Відділу СУА.
Надія Бігун.

20 дол. – в пам'ять **бл.п. Ірени Кіндрачук,** довголітньої членки СУА.
Надія Бігун.

Поправка.

У червневому №6 2012 р. журналі «Наше життя» на с. 23 (ліва колонка, останній рядок) слід читати: «**25 дол.** – у **св.п. Богдана Савчука і 25 дол.** – у **св.п. Ярослава Букачівського.** *Ольга Пастернак*».

Перепрошуємо за недогляд.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬО ЙОРКУ
THE UKRAINIAN MUSEUM

222 EAST 6TH ST. NEW YORK, NY 10003

ТРАВЕНЬ 2012

ДАТКИ

3,000 дол. – 33-ий Відділ СУА.

По **1,000 дол.** – Merck Partnership for Giving matching Dr. Mary R. Motyl, Deutsche Bank matching Tamara Lashchuk.

По **300 дол.** – Борис Галаган, Микола Дармохвал і Зоряна Гафткович.

447.29 дол. – Ярко Сочинський.

300 дол. – Богдан Балко.

250 дол. – Дарія Байко.

По **200 дол.** – Ірена Новосівська, Ольга Чипак.

175 дол. – JP Morgan Chase Foundation matching Lidia Prokor.

По **100 дол.** – Володимир Процик, Софія Цапар, Софія Вацик, 127-ий Відділ СУА, Анна Байлак, Олександра і д-р Ігор Савчуки, Нестор Рухтицький, Тамара Панкевич, Ліля Калат, Люба Спікула, Mary Zlig.

60 дол. – Оксана Лобачевська.

52 дол. – Give with Liberty matching Gerald V. Nestor.

По **50 дол.** – Andrew & Christina Tershakovec, Merck Partnership for Giving matching Andrew Tershakovec & Christina Tershakovec, Василь і Варвара Білани, Стефанія Семущак, Галина і Ростислав Міляннич, Ростислав Хомяк і Марта Богачевська, Анна Плескун, Марія Борковська, Dr. Irene D. Rogutsky.

35 дол. – Helen Kravetz.

По **25 дол.** – The Prudential Foundation matching Maryann Kulish, Merck Partnership for Giving matching Karen M. Overbye, Halina Korsun, Ольга Гайдук.

37.50 дол. – Jefferies & Company, Inc. matching Harold Malone.

25 дол. – Анна Думка, Barbara H. Pearson. Gerald Gural, Марта Турчин.

По **20 дол.** – Maria Radowicz, Aleksandra Zawajska.

По **10 дол.** – Любомира Мокій і Володимир Чепізак.

5 дол. – Mary Marsch.

3 НАГОДИ

To congratulate Russ and Karen Chelak on their 25th Wedding Anniversary we are donating **\$150.00** to The Ukrainian Museum.

Prof. Taras & Olga Hunczak.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

In memory of **Iwanna Maria Jacuch**, I am donating **\$20.00** to The Ukrainian Museum.

Eugene J. Ziurys Jr.

В пам'ять бл. п. Іванни Яцух складаю **25 дол.** на УМ.
Надія Гафткович.

Щиро дякуємо за підтримку!

Управа і адміністрація УМ.

Відповіді на хрестиківку.

Горизонтально. 1. Кордон. 4. Пасіка. 10. Конотоп. 11. Марш. 13. Сапа. 14. Агора. 16. Сафарі. 17. Грядка. 18. Капрон. 19. Неволя. 22. Алатау. 24. Облава. 25. Музичний лад. 26. Кума. 28. Воля. 30. Галілея. 32. Гердан. 33. Оратор.

Вертикально. 2. Омар. 3. Дяк. 5. Сап. 6. Кора. 7. Дамаск. 8. Короп. 9. Ятаган. 12. Шкарпетка. 13. Святослав. 14. Лісоруб. 15. Агроном. 20. Паркан. 21. Баляда. 23. Антін. 27. Море. 29. Осло. 30. Гад. 31. Ява.

Birds in Flight

by Olia Rudyk

Flour??? For decades that used to be a very scary word as far as I was concerned. Fear enveloped me at the thought of baking a cake or, even worse, making *varenyky*. Whenever that five-pound bag of flour came out of the pantry, all I saw was lots of cleanup. It never failed to get into every nook and cranny of the kitchen and floor. I confess that my children grew up deprived of home-baked birthday cakes and I am grateful to Betty Crocker for helping me out when I had to save face on those rare occasions. Sometimes I had no choice and broke down to please my daughter and son. If it wasn't for Baba's *varenyky*, this traditional food would have been a foreign dish to them also. Don't get me wrong! A yummy home-baked Ukrainian *tort* and potato and cheese *varenyky* are two of my favorite foods... but when someone else makes them!!!

So you can imagine the astonishment and anxiety that overwhelmed me when one day my daughter, Adrianna, announced that she and I were going to learn how to make a *korovai*. What could I have possibly done to this wonderful child to deserve such agonizing payback? But I quickly calmed down when she explained that the lesson would take place at the Ukrainian Museum in New York. Phew!!! Someone else will have to worry about the flour in all those nooks and crannies...!

Off we went on a beautiful fall morning to spend a day with Master *korovai* artists Larysa Zielyk and Lubow Wolynetz. Needless to say, the room was packed with eager students wanting to learn the technique as well as the history behind the tradition.

Ukrainian wedding bread, traditionally known as *Korovai*, symbolizes community and the circle of life. To quote Lubow Wolynetz, "Many cultures around the world include rituals associated with the celebration of the cult of bread." No different are Ukrainians with their traditional bread rituals. Man cultivates the earth, plows, sows, and nourishes himself with the fruits of the harvest. Prior to Christianity, the gods were worshiped because they were believed to protect the farmer's fields. Customs, rituals, and folklore developed to exalt each changing season and, more importantly, to commemorate major events in life. Songs, dances, and myths were born from these ancient beliefs. Eventually, with the acceptance of Christianity, these customs became intertwined with holy days such as Christmas and Easter. It is understandable then that the wedding ceremony would have bread play a major role. The bride and groom cannot survive alone and their life is "cultivated" just as the grain of wheat. The *korovai* symbolizes a life filled with family, friends, children, health, and prosperity. The various components adorning the *korovai* represent these elements. Most importantly, the *korovai* is to be baked by happily married women who pray for a perfect outcome. They then present their *korovai* to the bride and groom as a blessing

Korovai made by Olia Rudyk and Adrianna Odomirok.

before the wedding, and it is shared by all of the wedding guests.

Back to our workshop at the museum. I was simply astounded by the artistry of the students. The master *korovainytsi* (*korovai* makers), Larysa Zielyk and Lubow Wolynetz, demonstrated the techniques of making birds, doves, cones, flowers, leaves, grapes, sun, moon, braids, and even a wedding tree (*hil'tse*). The *korovai* stands apart from any other type of baked bread with intrinsic details and decorations. I did my best to keep up but my daughter, Adrianna, was putting me to shame. With lightning speed, she began shaping the various ornaments and creating works of art. Personally, I was very proud of her accomplishment and just plain happy to be with her and spend an enjoyable day at the museum. During the break, while our *korovai* was baking in the oven, Adrianna and I visited the museum's wonderful exhibitions and talked to the many enthusiasts attending the class. It was a fantastic workshop, and I am so happy that Adrianna and I

experienced it together.

But the good old B.B.C. network (better known in Ukrainian as "Baba Babi Skazala") got wind of our attendance at this workshop and heard about the extraordinary doves Adrianna learned to make. No sooner did we get home when Adrianna's friend asked us to make her a *korovai*. How could we refuse when it is such a beautiful Ukrainian tradition and today's young 20-year olds are so interested in preserving and including it in their wedding? So the first *korovai* was created in the kitchen that escaped flour for so many years. Soon after, Adrianna and her husband, Robert Odomirok, were transferred to work in Ireland, but the *korovai* orders kept coming. With the help of the postal system, Adrianna creates her birds and ornaments and ships them to me for our anxious customers. It is an international endeavor—birds manufactured and flown in from Ireland, *korovai* baked and assembled in the United States, but the end result nothing less than 100% Ukrainian.

ВІДИЙША У ВІЧНІСТЬ

Irene Kindrachuk

Mrs. Irene Kindrachuk of Glen Spey, NY, and a long-time resident of the area, died Saturday, April 14, 2012, at Cornerstone Living in New Tripoli, PA. She was 92.

She was born on November 25, 1919, in Ivano-Frankivsk, Ukraine, the daughter of the late Michael and the late

Clementine Mychailuk Zahaykewych. Irene was married for 55 years to Michael Kindrachuk who died on January 10, 2000.

Irene was a member of St. Volodymyr's Ukrainian Catholic Church, Glen Spey, where she was very active in community affairs. Irene Kindrachuk was a dedicated member of the Ukrainian National Women's League of America, Inc. and held many leadership positions. She was elected president of the UNWLA New Jersey Regional Council in 1970. In 1971 she headed the XVI UNWLA National Convention Committee. Between 1975 and 1978 Irene served on the UNWLA Na-

tional Board as a Chairwoman of the National Membership Committee. Later (1978-1984) she served as a member of the UNWLA National Auditing Committee, and was elected its Chair in 1984.

She was instrumental in founding several UNWLA Branches, including Branch 62 in Glen Spey, NY, in 1977. She served as its president for many terms. In 2003, together with other former presidents of the branch, she was awarded an "Honorary Branch 62 President Citation" in recognition of her dedication, volunteerism, and hard work for the organization. Her cheerful disposition, her determination, and her trust in Ukraine and Ukrainian American women to continue to nurture Ukrainian cultural heritage will never be forgotten.

A family statement read: Irene was a loving wife, mother, and grandmother and always placed her family above all else. She was always in good spirits, carried herself with dignity, and set an example of how to lead a good, charitable, and loving life. She will be missed by all who knew her, and we are proud of the legacy she has left and the good deeds she is remembered for by her community.

Olha M. Lukiw

THE NEGLECTED BODY PART

by Ihor Magun, MD, FACP

The summer months are a time when we kick off our shoes, literally, and take it easy. It is also a time when we begin to take notice of a neglected body part—our feet.

Fifty-two bones make up each pair of human feet. With such a great amount of bones and the complex maneuvers our feet perform daily, many things can go wrong; in turn, any discomfort in the feet can affect other body parts—knees, back, gait, and posture. Addressing foot issues in a timely manner will help prevent more serious future problems.

The first issue to address is the selection of proper footwear size. It is important to get measured for both size and width, as wearing narrow shoes can lead to bunion formation. Our foot size and width can also change with time, so getting re-measured is not a bad idea.

Except for special events, heels should not be more than two inches high, especially if worn all day. Shoes must also have proper support and not easily bend in the center.

Blisters occur when skin has rubbed against a shoe. These can become infected when they pop open, but most will resolve with local care (covering the area with a bandage or surgical tape). If a blister does not pop open on its own, there is no harm in popping it yourself with a sterile tool. If pain or redness persists, antibiotics may be necessary.

Calluses are patches of thickened skin as a defense against friction and pressure. Once again, improper footwear (size, width, heel size) are the culprits. By contrast, corns are localized areas of dead skin that are conical or circular in shape. They can also have a dry, waxy, translucent appearance. Corns usually are found in the ball of the foot, on the outside of the pinky in the foot and in-between the fourth and the fifth toe. The thickening of the skin (calluses and corns) is referred to as skin hyperkeratosis. The treatment is to pare down the dead skin. Using a pumice stone on a wet foot can help and applying over-the-counter products that contain salicylic acid can speed up the removal process. Salicylic acid is keratolytic and dissolves the keratin (protein) of the dead skin. It is quite gentle and safe to use.

Painted toenails can absorb the pigment in nail polish, which results in a yellow appearance. Give your toenails a regular vacation from

nail polish to minimize the damaging effect. Remember to use acetone-free nail polish remover.

For sweat and odor issues, keep feet as dry as possible. Although this is not always easy to do, bring a change of socks or stockings and even another pair of shoes. Use foot powders that absorb sweat and odor. Purchase odor-absorbing insoles that can slip right into the shoe. Consider getting a prescription product called 'Drysol' when other treatments fail. Botox injections have become popular as a treatment option, and they are covered by most insurance companies when used for this problem.

Examine your feet well at least once a week. Apply moisturizing products made specifically for feet and target dry and cracked skin areas. Peppermint-based products are helpful. Special products for heel care are readily available and work very well.

Athlete's foot presents as itchy, red, and peeling skin at the bottom of your feet and between your toes. Keeping feet dry is important. After washing, dry with a regular towel and follow up with a paper towel, especially in-between the toes. This added step prevents the development of moisture, which provides an environment conducive to fungal growth. Over-the-counter products are helpful, but creams or ointments are preferred to powders because they allow for better absorption of medication. Powders tend to be less effective. Toenail fungus requires a completely different treatment. Topical agents are not helpful since the infection is below the nail. The only effective treatment is a three-month course of an oral antifungal agent that is available by prescription only. The results of this treatment will only be noticed in nine to twelve months—the time it takes the nail to completely grow out.

Treat yourself to a paraffin wax treatment. The paraffin wax makes feet feel incredibly soft. It contains paraffin oil which melts at a lower temperature so that when your feet are submerged in it, there is no burning. The feet are then covered with plastic for about half an hour. Paraffin wax is also available over the counter at various stores and online.

I hope this information will inspire you pay more attention to this neglected body part so that when you do kick off your shoes this summer, you will be able to show off your healthy, pampered feet.

Казка про білочку і зайчика, веселих пустунів

Живуть собі в лісі друзі - зайчик та білочка. Вночі зайчик спить під деревом у норі, а білочка - на дереві вгорі. І тоді все навколо стихає, лиш вітерець кущі колихає.

Та як прокинуться вранці друзі - іде галас по всій окрузі! Бо такі вони пустуни, такі стрибуни та реготуни, таке зранку до вечора коять, що весь ліс не має спокою. Як почнуть одне за одним ганятися, сторчака перекидатися, стрибати через кущі та пні, ще й горлати щосили пісні!.. Гілочки на деревах тріпотять, пташки переполохані хто-зна куди летять, тікає геть лісова дрібнота, жабки стрибають у болото. А зайчик і білочка знай розважаються, якщо і гримне хтось - не ображаються. От одного разу каже їм велика мудра черепаха:

- Годі вам пустувати й галасувати! Хіба ви не боїтеся лихих звірів і птахів - вовків, лисиць або хижих шулік?

- Не боїмося, не боїмося! - гукають зайчик і білочка, - нема в нашому лісі ні вовків, ні лисиць, ані хижих шулік! Нема нам кого боятися!

- А ви б краще не вихвалялися, - каже черепаха, - в сусідньому лісі таки є страшна птаха. Це стара-престара ворона, велика-превелика, з міцним гострим дзьобом. І кричить вона страшно - "Кра-кра!". Отже, поведіться пристойно і тихо, бо прилетить вона і буде вам лихо!

Зайчик і білочка притихли, презирнулися.

- Ми такої птахи ніколи не бачили, - кажуть вони.

- А ви багато чого ще не бачили, - каже черепаха, - бо ви ще малі. Отож бережіться старої ворони. Якщо почуєте страшний вигук "Кра!", то тікайте і ховайтеся швидше, - промовила черепаха і пішла у своїх справах.

Та наші друзі тільки на одну хвилиночку притихли, а далі знову почали стрибати та на весь ліс галасувати. І було їм дуже весело.

Тим часом стара ворона з сусіднього лісу вже дізналася про цих пустунів. От вона свого міцного дзьоба нагостирила, розпростерла широченні чорні крила, швидко сюди прилетіла і на дубі серед галяви сіла. Бачить: на зеленій траві-мураві метушаться двоє прудких малят – зайчик і білочка. Одне гасає, друге його наздоганяє. Одне через одного стрибають, перекидаються і граються. Ще й верещать та горлають так, ніби їх тут не двійко малих, а цілий табун. Хоч вуха затикай, щоб не оглухнути! Подивилася ворона, тай міркує собі: "Підманю їх ближче, щоб мені, старій, за ними не ганялися... Не втечуть вони з-під мого дзьоба." І каже до них привітним голосом:

- Добридень, малята! Привіт вам з сусіднього лісу!

Почули це зайчик і білочка, припинили свою розвагу і нашорошили вуха:

- Із сусіднього лісу? Це з того самого, де живе страшна птаха – ворона? Ви її знаєте?

- Знаю, знаю, – каже ворона, сама до себе нишком посміхаючись, – вона – то, може, і страшна, але мене ви не бійтеся, підійдіть ближче!

- Ми і не боїмося вас. Ми боїмося тільки ворони. Але ми її ніколи не бачили і не знаємо, яка вона з виду. Від кого ж нам тікати?

- Грайтеся собі спокійно, – ще лагідніше каже ворона, – якщо та страшна птаха прилетить, я подам вам знак, тоді й тікайте!

Зайчик і білочка підійшли ближче.

- А який знак? – питають вони.

- Ось так-от голосно вигукну...

Тут ворона розз'явила дзьоба і щосили гукнула: "Кра!!!"

Коли це глядь – на галявині вже нема нікого, ні зайчика, ані білочки... Де ж вони поділися? А вони як почули страшний вигук, що про нього їм черепаха розповідала, то відразу і дременули в кущі! Забилися в найглибшу гущавину, сидять, тремтять і перешіптуються:

- Оце ж та сама ворона і є!

А ворона подивилася, здивувалася та й полетіла геть.

Наталія Забіла

Мал. Святослав Левицький

Irena Pelech Zwarych

MARINATED MUSHROOMS (Recipe 1)

1 lb. mushrooms
3/4 c. oil (Crisco)
1/3 c. red wine vinegar
2 T. lemon juice
3 tsp. chives

1 tsp. tarragon
1 tsp. salt
3 cloves garlic
3 tsp. sugar
Sliced onion

Marinate overnight in a glass jar. Turn jar upside down for 1/2 day.

Oksana Horajecyji, Branch #43

MARINATED MUSHROOMS (Recipe 2)

3 lbs. fresh med. size, whole mushrooms
2 tsp. fresh parsley, chopped
3/4 tsp. black pepper
3/4 c. white vinegar

1 to 2 cloves garlic, pressed or mashed
6 T. oil
Salt to taste

Place cleaned whole mushrooms and vinegar in pot. Add salt. Bring to boil. Cook 5 minutes. Drain. Combine all other ingredients and pour over mushrooms. Toss. Refrigerate until 1 hour before serving.

MUSHROOMS IN SOUR CREAM

Catherine Anderson

1/2 c. butter or margarine
2 lbs. mushrooms, sliced
1 tsp. salt

1/2 c. sour cream
1/2 c. minced green onions
1/2 tsp. pepper

In 12-inch skillet over medium-high heat, melt butter. Add mushrooms, green onions, salt and pepper and cook, stirring frequently, until mushrooms are tender, about 10 minutes. Stir in sour cream. Heat through (do not brown). Spoon mushroom mixture into medium bowl. Serve warm or refrigerate to serve cold later.

SAUTÉED MUSHROOMS

Lesia Stecyzna

4 T. extra virgin olive oil
1 lg. onion
2 lbs. white or cremini mushrooms
4 to 6 cloves garlic
3 tsp. chopped fresh thyme

6 T. dry sherry
4 T. lemon juice
1/2 tsp. salt
1/2 tsp. freshly ground pepper
4 T. grated Parmesan cheese (opt.)

Heat 1 tablespoon of oil in a large nonstick skillet over medium heat. Add onion and cook until softened, about 3 minutes. Add mushrooms and cook, stirring, until they release their juices, 10 to 12 minutes. Add garlic and thyme and stir until fragrant, about 30 seconds. Add sherry and cook until mostly evaporated, about 3 minutes. Stir in the remaining 1 tablespoon oil, lemon juice, salt and pepper and continue cooking for 1 minute more. Sprinkle with Parmesan cheese, if desired.

From Sharing Our Best (2011), a collection of recipes from Members, their families and friends of UNWLA, Philadelphia Regional Council

MASHA ARCHER

extraordinary jewelry

Available at...

The Ukrainian Museum Gift Shop

222 East 6th Street

New York, NY 10003

212-228-0110 • 212-228-1947

also available online at...

www.ukrainianmuseum.org

www.masha.org

www.pavaticollections.com

www.colletteconsignment.com

www.apassingfancy.com

www.axelsltd.com

visit www.masha.org for more venues and trunk show updates

'maria muchin'

san francisco • 415.861.8157
www.masha.org • masha@masha.org

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj

Marianna Zajac – President

EXECUTIVE COMMITTEE

Ulana Zynych	– 1-st Vice President
Anna Macielinski	– 2nd VP – Membership
Sophia Hewryk	– 3rd VP – Culture
Lidia Bilous	– 4th VP – Public Relations
Daria Drozdovska	– Corresponding Secretary
Nadia Cwiach	– Treasurer
Roma Shuhan	– Financial Secretary
Olha Kuzyszyn	– Press Secretary
Vera N. Kushnir	– Member-at-Large
Mariya Andriyovych	– Member-at-Large

STANDING COMMITTEES

Irena Rudyk	– Social Welfare Chair
Sviatoslava Goy-Strom	– Education Chair
Roksolana Misilo	– Arts and Museum Chair
Maria Polanskyj	– Scholarship/Student Sponsorship Program Chair
Olha Drozdowycz	– Archives Chair
Martha Pelensky	– Ecology/Women's Health Chair
Roxolana Yarymovych	– Member-at-Large Chair
Zoriana Haftkowycz	– Website Chair

REGIONAL COUNCILS

Lydia Jachnycky	– Detroit
Iryna Buczkowski	– Philadelphia
Halyna Romanyshyn	– New York City
Zinnia Dzus-DeBole	– New York North
Oxana Dats	– New Jersey
Daria Fedoriw	– Ohio
Lubomyra Kalin	– Chicago
Gloria Horbaty	– New England
Maria Cade	– New York Central
Orysia Nazar Zynycz	– Liaison for Branches-at-Large

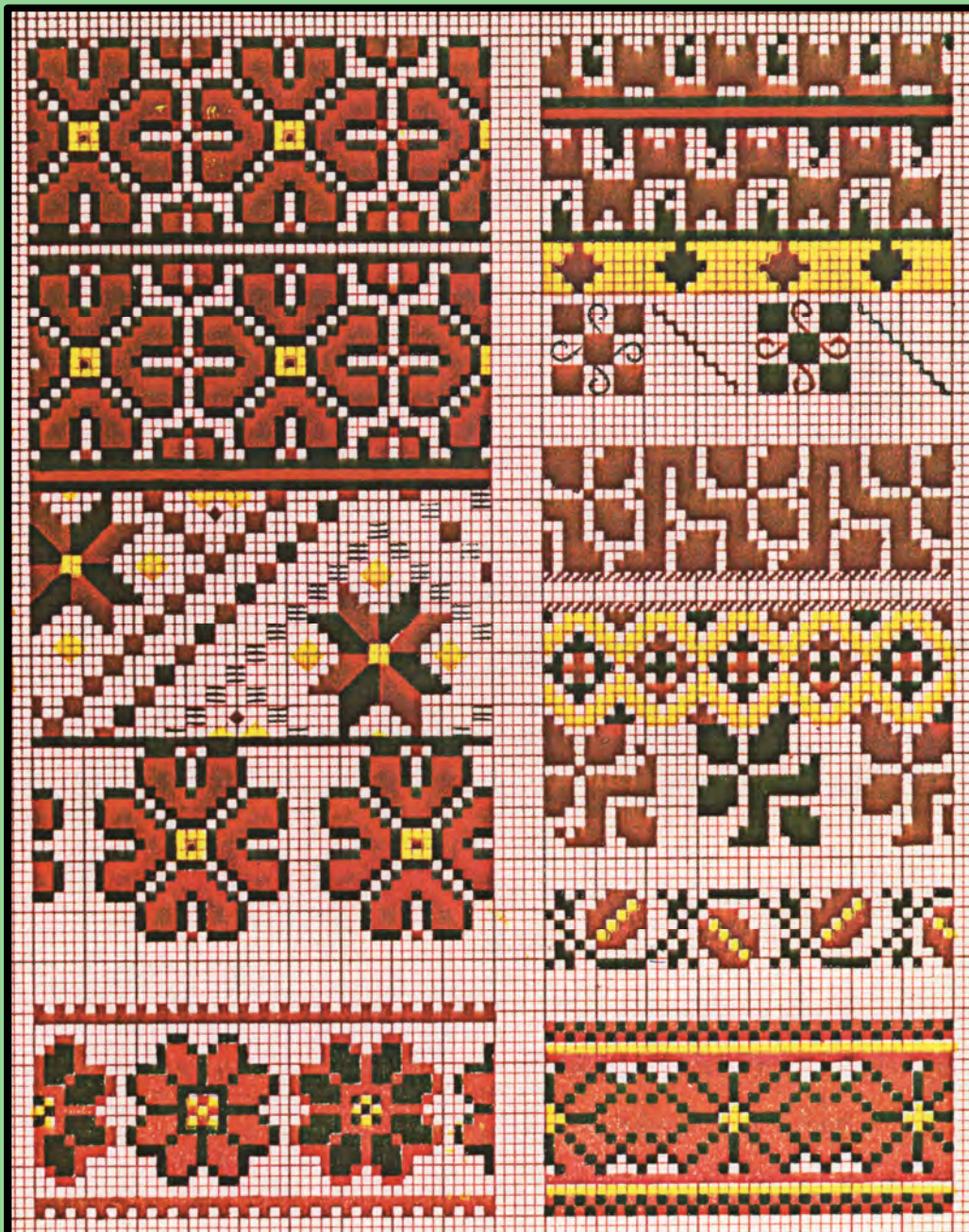
AUDITING COMMITTEE

Oxana Farion	– Chair
Jaroslava Mulyk	– Member
Renata Zajac	– Member
Maria Tomorug	– Alternate
Tatiana Rishko	– Alternate
Oksana Skypakewych Xenos	– Parliamentarian
Lidia Slysh	– Ukrainian-language editor of <i>Our Life</i>
Olesia Wallo	– English-language editor

**СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА
UNWLA, INC. SCHOLARSHIP /
CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM**
171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Phone / Fax: 732-441-9530
E-mail: Mariapolanskyj@verizon.net

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212)228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

“УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ” – ст. 5 – “UKRAINIAN DESIGNS.”
Взори з жіночих сорочок на Східньому Поділлі.